

Nr 104

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för budgetåret 1967/68 till byggnadsarbeten samt inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Ragnar Edenman

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att investeringsanslag av 95 milj. kr. för budgetåret 1967/68 till byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor. Medelsförbrukningen för nästa budgetår beräknas till 130 milj. kr. dvs. samma belopp som för innevarande budgetår.

Fortsatt medelsförbrukning beräknas för nybyggnader på Artillerifältet i Uppsala för medicinskt teoretiska, farmaceutiska och naturvetenskapliga ämnen. Medel beräknas också för slutförande av nybyggnaderna i Lund för tekniska högskolan och för kemiskt centrum.

För den fortsatta utbyggnaden av universitetet i Göteborg och Chalmers tekniska högskola beräknas ca 55 milj. kr. för nästa budgetår. Bl. a. föreslås att nybyggnader för botaniska och zoologiska institutionerna, kostnadsberäknade till sammanlagt över 20 milj. kr., får påbörjas. I Stockholm avses förberedande arbeten för en nybyggnad för sektion A vid tekniska högskolan sättas igång. För slutfasen av utbyggnaden för universitetet i Umeå beräknas sammanlagt närmare 70 milj. kr. för innevarande och nästa budgetår.

För inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. föreslås att 46,5 milj. kr. anvisas för nästa budgetår.

Vidare föreslås medelsanvisning nästa budgetår av 2,9 milj. kr. för slutförande av riksarkivets nybyggnad och för installation av scenhissar på Operan.

Slutligen föreslås en medelsanvisning av 3 milj. kr. till lånefonden för studentkärlokaler. Därvid behandlas bl. a. frågan om formerna för driften av restauranger vid universitet och högskolor.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 mars 1967.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter frågor angående *anslag för budgetåret 1967/68 till byggnadsarbeten samt inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.* samt anför.

I årets statsverksproposition (bil. 10 s. 402, 404, 349 och 407) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1967/68 beräkna

till Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål ett investeringsanslag av 6,3 milj. kr.;

till Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor ett investeringsanslag av 115 milj. kr.;

till Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. ett reservationsanslag av 51 milj. kr.;

till Lånefonden för studentkårlokaler ett investeringsanslag av 3 milj. kr.

Beredningen av dessa frågor är nu avslutad och jag anhåller att få redogöra för dem närmare.

Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål

Anslagsförslag m. m.

I sin anslagsframställning för nästa budgetår föreslår *byggnadsstyrelsen* att byggnadsobjekt för kulturändamål inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde förs samman under ett gemensamt anslag, kallat Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål.

I det följande redogör jag kortfattat för byggnadsstyrelsens förslag. Därvid kommer jag att närmare beröra endast vissa frågor och tillåter mig att i övrigt hänvisa till handlingarna i ärendet. Kostnaderna redovisas i prisläget den 1 april 1966 där inte någon annan prislivå anges.

Nybyggnad för riksarkivet. Redogörelse för denna nybyggnad lämnades i bl. a. prop. 1962: 91 (s. 44), 1963: 1 (bil. 10 s. 651) och 1964: 1 (bil. 10 s. 631). Nybyggnaden, som uppförs inom Mariebergsområdet på Kungsholmens västra del avser dels en numera färdig bergrumsanläggning med arkivlokaler, dels en administrationsbyggnad. Av arbetsmarknadsskäl kunde arbetena med administrationsbyggnaden sättas igång först i november 1966. Byggnaden beräknas bli färdig under våren 1968. Kostnaden för hela objektet uppgår till 18 920 000 kr.

Utbyte av hissar inom Operan. Operahusets hissar för det tekniska scenarbetet befinner sig enligt byggnadsstyrelsen i ett synnerligen dåligt skick. Vissa provisoriska åtgärder har vidtagits för att de mest påtagliga bristerna skall kunna avhjälpas. Enligt yrkesinspektionen behöver fondhissen, kulishissen och dekorationshissen bytas ut.

Mot denna bakgrund har byggnadsstyrelsen föreslagit att dessa tre hissar ersätts. Kostnaderna härför och för ombyggnadsarbeten i samband därmed har uppskattats till sammanlagt 1,5 milj. kr., varav 550 000 kr. avser fondhissen, 650 000 kr. kulishissen och 100 000 kr. dekorationshissen samt 200 000 kr. projektering och centraladministration.

Byggnadsstyrelsen fick den 18 augusti 1966 Kungl. Maj:ts uppdrag att projektera ifrågavarande arbeten. Enligt föreliggande tidsplan skall ombyggnaden av dekorationshissen utföras under sommaren 1967, medan de båda övriga hissarna skall installeras sommaren 1968. Arbetena för sistnämnda två hissar måste dock påbörjas redan under sommaren och hösten 1967. För att den till sommaren 1967 planerade installationen av dekorationshissen skall hinnas med, har Kungl. Maj:t den 17 februari 1967 uppdragit åt styrelsen att installera denna hiss och utföra därmed sammanhängande ombyggnadsarbeten samt förskottsvis anvisat ett belopp av 100 000 kr. för ändamålet.

Departementschefen

Såsom byggnadsstyrelsen föreslagit bör byggnadsobjekt för kulturändamål inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde föras samman under ett anslag, kallat Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål. Kvarstående behållning på det för budgetåret 1965/66 uppförda investeringsanslaget Nybyggnad för riksarkivet bör vid utgången av innevarande budgetår tillgodoföras det nya anslaget.

För nästa budgetår bör medel anvisas enligt följande investeringsplan och anslagsberäkning. Kostnadsramen för utbyte av hissar inom Operan är preliminär i avvaktan på byggnadsstyrelsens förnyade redovisning av ärendet.

Investeringsplan

(1 000-tal kr.)

Byggnadsobjekt	Kostnadsram		Medelsförbrukning		Byggstart	Färdigställande	
	1.4.65	1.4.66	Faktisk t. o. m. 65/66	Beräknad för			
				66/67			67/68
Nybyggnad för riksarkivet	18 500	18 920	11 327	4 400	3 000	8.63	4.68
Utbyte av hissar inom Operan		1 500		200	864	6.67	9.68
Summa	18 500	20 420	11 327	4 600	3 864		

Anslagsberäkning

(1 000-tal kr.)

<i>Medelstillgång</i>		<i>Beräknad medelsförbrukning</i>	
Medelsreservation 30.6.66	5 564	1966/67	4 600
Anslag för 1966/67	0	1967/68	3 864
Anslag för 1967/68 (förslag)	2 900		
Summa	8 464	Summa	8 464

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål* för budgetåret 1967/68 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 2 900 000 kr.

Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor

Anslagsförslag m. m.

1965/66 Utgift 115 085 014	Reservation 60 012 058
1966/67 Anslag 105 000 000		
1967/68 Förslag 95 000 000		

Detta investeringsanslag avser byggnadsarbeten vid universiteten, karolinska institutet, de tekniska högskolorna samt gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm.

Från *byggnadsstyrelsen* och *tekniska högskolornas i Stockholm byggnadskommitté* föreligger framställningar om investeringsanslag för budgetåret 1967/68. Vidare har styrelsen och byggnadskommittén successivt redovisat projekteringshandlingar m. m. och redogjort för tidsplaner m. m. för vissa aktuella byggnadsobjekt.

Innan jag går in på de enskilda objekten, vill jag erinra om de principer som gäller för handläggningen av ärenden rörande byggnadsverksamheten vid universitet och högskolor.

För varje universitetsort finns en lokal- och utrustningsprogramkommitté (LUP-kommitté) med uppgift att utarbeta lokal- och utrustningsprogram för samtliga läroanstalter på orten. När ett lokalprogram färdigställts överlämnas det till byggnadsstyrelsen eller — vad beträffar tekniska högskolan i Stockholm — till högskolans byggnadskommitté, vilka myndigheter på grundval därav i samråd med berörd LUP-kommitté upprättar ett byggnadsprogram innehållande bl. a. förslag beträffande byggnadsobjektets placering, allmänna utformning m. m. samt en uppskattning av kostnad och tidsåtgång för objektet. Kungl. Maj:t prövar därefter byggnadsprogrammet och lämnar ett uppdrag att utarbeta förslags- eller huvudhandlingar för objektet. Först när dessa handlingar färdigställts, begärs normalt medel av riksdagen för byggnadsobjektets utförande. Samtidigt härmed fortsätter i regel projekteringen fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar, dvs. handlingar på grundval av vilka entreprenad-ansubud kan infordras.

I min följande redogörelse beträffande de byggnadsobjekt som är aktuella för nästa budgetår kommer jag inte att särskilt behandla sådana objekt, som tidigare redovisats för riksdagen och för vilka kostnadsramarna föreslås antingen bli uppförda med oförändrade eller sänkta belopp eller endast bli höjda med hänsyn till den allmänna byggnadskostnadsstegringen. För tiden den 1 april 1965—1 april 1966 beräknar byggnadsstyrelsen denna stegring till 5,5 %. Kostnaderna redovisas i det följande i prisläget den 1 april 1966 där inte någon annan prisnivå anges.

Uppsala

Byggnadsarbeten vid Klubbans biologiska station. På grundval av förslag i prop. 1964: 72 har en upprustning av stationen projekterats. Sedan byggnadsstyrelsen överlämnat bygghandlingar för objektet, uppdrog Kungl. Maj:t — efter det att utlåtande i ärendet avgetts av statskontoret — den 9 december 1966 åt styrelsen att utföra de projekterade arbetena inom en kostnadsram av 275 000 kr. Arbetena omfattar en ny förläggingsbyggnad med en totalyta av ca 95 m² för omkring 10 studerande samt vissa förbättrings-åtgärder i den befintliga laboratoriebyggnaden.

Nybyggnader för medicinska fakulteten m. m., etapp I. I prop. 1966: 2 (bil. 5 s. 20) lämnade jag en utförlig redogörelse för de ifrågavarande nybyggnaderna på Artillerifältet i Uppsala. Nybyggnaderna avser de medicinskt teoretiska ämnena, i vilka antalet nybörjarplatser skall ökas från 90 till 196 enligt riksdagens beslut i anledning av prop. 1965: 141 (SU 173, rskr 411). Vidare skall planeringen ske med hänsyn till att den farmaceutiska utbildnings- och forskningsorganisationen enligt samma beslut skall flyttas över till Uppsala och inordnas i universitetet, tills vidare inom ramen för en särskild fakultet. Intagningskapaciteten vid denna fakultet skall därvid ökas från 80 till 120 platser per år.

Kungl. Maj:t uppdrog den 27 maj 1966 åt byggnadsstyrelsen att utföra vissa förberedande arbeten för nybyggnaderna. Vidare gav Kungl. Maj:t den 11 november samma år styrelsen i uppdrag att utföra en första etapp av nybyggnaderna inom en kostnadsram av 21 milj. kr. Etappen omfattar en rumsyta av närmare 9 000 m², varav lokaler för grundutbildning i anatomi, histologi, medicinsk kemi, fysiologi, medicinsk fysik och farmakologi om ca 5 400 m² samt forskningslokaler för i första hand fysiologi och medicinsk fysik om ca 3 275 m². Vidare ingår i etappen två hörsalar om vardera ca 120 platser. Den i gällande investeringsplan uppförda kostnadsramen, 29 250 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965, avsåg en etapp om ca 12 570 m² rumsyta.

Enligt beslut av Kungl. Maj:t den 9 december 1966 skall, som jag tidigare i år anfört i prop. 1967: 1 (bil. 10 s. 264), den fortsatta planeringen för utbyggnaden av universitetet bedrivas med utgångspunkt i att lokaler för ämnena biokemi och mikrobiologi vid matematisk-naturvetenskapliga fakulteten skall förläggas i direkt anslutning till de planerade lokalerna för samma ämnen vid de medicinska och farmaceutiska fakulteterna. Planeringen skall enligt beslutet vidare ta sikte på att särskilda lokaler för serviceverksamhet inom det separationstekniska området för hela landets behov skall kunna tillkomma inom ramen för samma projekt. I nämnda proposition redogjorde jag också för bakgrunden till beslutet.

Slutligen anbefallde Kungl. Maj:t genom nämnda beslut den 9 december 1966 vederbörande myndigheter att utreda de lokalbehov som planeras bli tillgodosedda inom ifrågavarande nybyggnader och därmed sammanhängande frågor så

skyndsamt att förslag till byggnadsprogram, eventuellt i form av s. k. ramprogram, och till tidsplan för utbyggnaden — innefattande en detaljerad plan för den farmaceutiska utbildnings- och forskningsorganisationens överflyttning till Uppsala — kan av byggnadsstyrelsen redovisas för Kungl. Maj:t senast den 15 maj 1967. Denna redovisning skall även innehålla förslag beträffande den framtida dispositionen i stort av de lokaler som nu utnyttjas av de ämnen som avses bli förlagda till Artillerifältet.

Lund

Nybyggnad för växtfysiologi. Denna nybyggnad blev färdig redan 1963 och togs helt i bruk till höstterminen samma år. Sedan dess har det enligt byggnadsstyrelsen visat sig nödvändigt att vissa glastak på en växthusanläggning ändras samt att kylanläggningarna i vissa klimatrum kompletteras (jfr prop. 1966: 104 s. 5 och s. 24). Sedan styrelsen lämnat en närmare redogörelse för dessa kompletteringsarbeten uppdrog Kungl. Maj:t den 21 juli 1966 åt styrelsen att utföra arbetena, som kostnadsberäknats till 290 000 kr., inom en sammanlagd kostnadsram för nybyggnaden av 6 170 000 kr.

Försörjningsåtgärder. Statens förhandlingsnämnd har på Kungl. Maj:ts uppdrag den 27 november 1964 i samråd med byggnadsstyrelsen och universitetskanslersämbetet med anledning av ett av staden väckt förslag förhandlat med Malmöhus läns landstingskommun och Lunds stad om villkoren för en överlåtelse till staden av ångkraftverket vid lasarettet i Lund. Sedan förhandlingarna slutförts har nämnden till Kungl. Maj:ts prövning som ett sammanhängande förhandlingsresultat överlämnat villkorligt slutna avtal om tillägg till 1951 års avtal angående överlåtelse av vissa fastigheter i Lund m. m., om viss samordning av energiförsörjningen i Lund m. m. samt om avvecklingen av 1961 års avtal mellan staten och landstingskommunen rörande leverans av värme från ångkraftverket vid lasarettet i Lund.

Avtalen innebär att ångkraftverket vid lasarettet överläts till Lunds stad och att staden därefter svarar för leverans av värme och elektrisk kraft till staten och landstingskommunen. Staden har under utbyggnad ett fjärrvärmesystem inom Lund och avser att uppföra ett kraftvärmeverk. Beträffande avtalens närmare utformning och de avgifter som skall utgå tillåter jag mig att hänvisa till handlingarna i ärendet. Jag vill dock nämna att vid avtalets ikraftträdande den 1 juli 1967 staten skall erlägga ett belopp av 300 000 kr. samt — räknat vid ett konsumentprisindex av 200 — 85 kr. per Mcal/h abonnerad effekt, som enligt avtalet skall vara lägst 11 000 Mcal/h. Vidare skall staten vid anslutning av kv. Paradis (det s. k. södra lasarettsområdet) och av universitetshuset betala ytterligare — vid nämnda konsumentprisindex — 200 000 kr. resp. 85 000 kr.

Staten har — utöver bidrag enligt det i prop. 1962: 77 (s. 37) redovisade läkarutbildningsavtalet (jfr även prop. s. 46) — enligt 1951 års avtal om leverans av värme från ångkraftverket (jfr prop. 1952: 148 s. 14) bidragit till verkets

kapitalkostnader. I samband med nu ifrågavarande avtals ikraftträdande erlägger landstingskommunen till staten ett belopp av — räknat vid förutnämnda konsumentprisindex — 425 000 kr.

Enligt avtalet om tillägg till 1951 års avtal angående överlåtelse av vissa fastigheter i Lund m. m. (jfr prop. 1948: 107 s. 5) upplåter staten — utöver de områden, som upptagits i § 1 mom. 2. andra stycket i det av Kungl. Maj:t den 9 mars 1951 godkända avtalet angående överlåtelse av vissa fastigheter i Lund m. m. — under nyttjanderätt till landstingskommunen på de villkor, som angetts i avtalet, ytterligare ett område om ca 22 150 m² av stadsägan nr 1625 i Lunds stad. Genom avtalet bekräftas den nyttjanderätt som landstingskommunen de facto haft till den mark som ångkraftverket m. m. uppförts på. Det till verket hörande området upplåts genom avtalet om viss samordning av energiförsörjningen av landstingskommunen till staden för produktion eller distribution av värme eller elektrisk kraft till bl. a. staten och landstingskommunen. Landstingskommunen äger på i avtalet närmare angivna villkor fr. o. m. den 1 juli 1977 återlösa ångkraftverket.

Nybyggnader för kemiskt centrum. Utförliga redogörelser för dessa nybyggnader har lämnats i prop. 1964: 72 (s. 43 och 50), 1965: 104 (s. 10 och 37) och 1966: 104 (s. 6 och 24). Byggnadskomplexet, som är fördelat på fyra byggnadsdelar, avses omfatta 28 180 m² nettoyta och blir därigenom den största anläggningen för kemisk utbildning och forskning i landet. Förutom lokalmässig samordning av utbildningen och forskningen i naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk kemi planeras också organisatorisk samordning av kemiämnena i en institution (jfr prop. 1967: 1 bil. 10 s. 274).

Byggnadsdel I, som delvis kunde tas i bruk redan hösten 1965, innehåller i huvudsak övningslaboratorier, apparathall och verkstäder samt omfattar en sammanlagd nettoyta av ca 11 765 m². Den tidigare angivna kostnaden för byggnadsdelen av 28 290 000 kr. kan enligt byggnadsstyrelsen numera reduceras med 1 milj. kr. till 27 290 000 kr.

Byggnadsdelarna II och III innehåller institutions- och forskningslokaler för biokemi och medicinsk kemi resp. kemiämnena vid tekniska högskolan samt omfattar 3 890 resp. 5 700 m² nettoyta och en volym av 28 330 m³ resp. 43 000 m³. Den sammanlagda kostnaden för byggnadsdelarna II och III som tidigare beräknats uppgå till 29 850 000 kr. torde enligt styrelsen kunna begränsas till 29 120 000 kr. Byggnadsarbetena påbörjades under december 1965 och lokalerna beräknas delvis kunna bli tagna i bruk till höstterminen 1967.

Den 5 mars 1965 fick byggnadsstyrelsen i uppdrag att projektera byggnadsdel IV fram till och med färdigställande av bygghandlingar. Enligt dessa numera redovisade handlingar består byggnadsdelen, som i huvudsak skall användas för de naturvetenskapliga kemiämnena, liksom byggnadsdel III av fem plan jämte källar- och souterrainvåning. Byggnadsdelen omfattar en nettoyta av ca 6 830 m² och en volym av 53 000 m³.

Den av styrelsen tidigare uppskattade kostnaden för byggnadsdel IV — drygt 17 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1966 — grundade sig på den på huvudhandlingar gjorda kostnadsberäkningen för delarna II och III som emellertid visade sig för låg (jfr prop. 1966: 104 s. 7). Styrelsen kostnadsberäknar numera byggnadsdel IV till 19 840 000 kr. Den totala kostnaden för byggnadskomplexet blir således enligt styrelsen ($27\,290\,000 + 29\,120\,000 + 19\,840\,000 =$) 76 250 000 kr. Kostnaderna för de försörjningsåtgärder som hör till nybyggnaderna har beräknats till 3 050 000 kr. Kungl. Maj:t har tidigare denna dag uppdragit åt styrelsen att utföra byggnadsdel IV.

F a s t i g h e t s f ö r v ä r v. Kungl. Maj:t kan i undantagsfall — inom ramen för tillgängliga medel under ifrågavarande anslag — föranstalta om sådana fastighetsförvärv som fordras för den av statsmakterna beslutade fortsatta utbyggnaden av universitet och högskolor (jfr prop. 1965: 104 s. 35, SU 67, rskr 193).

I gällande investeringsplan är för fastighetsförvärv i Lund uppförd en kostnadsram av 2 345 000 kr. Ramen avser förvärv av vissa fastigheter inom kv. Absalon och kv. Hyphoff samt stadsägan nr 1657 i Lund (jfr prop. 1966: 104 s. 8).

Kungl. Maj:t uppdrog den 28 oktober 1966 åt byggnadsstyrelsen att inom en kostnadsram av högst 160 000 kr. förvärva fastigheten nr 2 inom kv. Absalon, vilken enligt styrelsen behövs för den fortsatta utbyggnaden av Lunds universitet. Kostnaden för hittills beslutade fastighetsförvärv uppgår således till ($2\,345\,000 + 160\,000 =$) 2 505 000 kr.

Enligt byggnadsstyrelsen bör under nästa budgetår medel beräknas för vissa ytterligare fastighetsförvärv. Styrelsen föreslår att en kostnadsram av 5 milj. kr. förs upp i investeringsplanen.

N y b y g g n a d f ö r r a d i o f y s i k. Såsom redovisades i prop. 1965:104 (s. 13 och 39) uppdrog Kungl. Maj:t den 29 oktober 1964 åt byggnadsstyrelsen att på grundval av redovisade huvudhandlingar utföra projektering av ifrågavarande nybyggnad fram till bygghandlingar. Kungl. Maj:t förutsatte därvid att särskilda ansträngningar gjordes för att kostnaderna skulle begränsas.

Sedan bygghandlingar redovisats uppdrog Kungl. Maj:t den 21 juli 1966 åt styrelsen att utföra nybyggnaden och till denna hörande försörjningsåtgärder. Som en följd av vissa ändringar i material och utföranden hade styrelsen vid projekteringen funnit det möjligt att något minska arbetena. Kostnaden för nybyggnaden, som omfattar en nettoyta av 650 m² och en byggnadsvolym av 3 650 m³, beräknade styrelsen till 2 385 000 kr., varav för försörjningsåtgärder ca 150 000 kr. Detta innebär en kostnadsminskning med 200 000 kr. jämfört med den på grundval av huvudhandlingarna gjorda kostnadsberäkningen.

N y b y g g n a d f ö r d a t a m a s k i n c e n t r a l. Byggnadsstyrelsen överlämnade den 6 februari 1967 byggnadsprogram för en nybyggnad för Lunds datamaskincentral. Nybyggnaden föreslogs bli placerad invid institutionsbyggnaderna.

den för matematik. Datamaskincentralen, som skall betjäna såväl universitetet som tekniska högskolan, skulle därvid bli centralt belägen inom området. Nybyggnaden föreslogs omfatta en rumsyta av ca 1 000 m² och en volym av 8 600 m³ samt avsågs bli uppförd i två våningsplan med det undre planet delvis under markytan.

Styrelsen uppskattade kostnaden för nybyggnaden till 2,7 milj. kr. och kostnaderna för tillhörande försörjningsåtgärder till 250 000 kr. Styrelsen räknade med att nybyggnaden skulle kunna påbörjas hösten 1967 och vara färdig till juli 1968, vilket skulle medföra att installationen av den för centralen beställda datamaskinen skulle kunna ske under tredje kvartalet 1968. Kungl. Maj:t har tidigare denna dag uppdragit åt byggnadsstyrelsen att, inom en kostnadsram för nybyggnaden jämte tillhörande försörjningsåtgärder av 2 250 000 kr., utarbeta förslagshandlingar för nybyggnaden.

Fundament m. m. för konstverk. Byggnadsstyrelsen har anmält att statens konstråd anslagit ett belopp av 660 000 kr. till inköp av ett konstverk för tekniska högskolan i Lund under förutsättning att de för konstverket erforderliga byggnadsåtgärderna bekostas av byggnadsanslag. Konstverket, en fontän, avses bli centralt placerat inom högskolans område och kräver vissa byggnadsåtgärder vilka inte ryms inom nämnda belopp. Styrelsen beräknar kostnaderna för byggnadsåtgärderna, bl. a. fundament och markarbeten samt pumphus och ledningar, till 300 000 kr.

Styrelsen erinrar om vad som anförts i prop. 1962: 62 (s. 22) om anlåtande av investeringsanslag för kostnader för byggnadsåtgärder i samband med konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader. Styrelsen brukar för varje byggnadsobjekt schablonmässigt reservera en promille av byggkostnaden för sådana ändamål. Mot bakgrund av bl. a. att de enskilda byggnadsobjekten vid högskolan inte kommer att belastas med kostnader av ifrågavarande slag föreslår styrelsen, att i investeringsplanen förs upp en kostnadsram för ändamålet av 300 000 kr.

Göteborg

Försörjningsåtgärder inom universitetets områden. Under denna rubrik är i gällande investeringsplan uppförd en kostnadsram av 4 677 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965. Byggnadsstyrelsen föreslår att denna ram för nästa budgetår ersätts med två ramar, den ena kallad Försörjningsåtgärder för humanistiska fakulteten m. m., den andra kallad Försörjningsåtgärder inom medicinarområdet. Av det nämnda beloppet 4 677 000 kr. avser 520 000 kr. åtgärder för humanistiska fakulteten m. m. och 4 157 000 kr. åtgärder inom medicinarområdet.

Nybyggnad för odontologisk fakultet. Närmare redogörelse för byggnadsobjektet lämnades i prop. 1966: 104 (s. 9 och 26). Nybyggnaden pla-

neras för klinisk tandläkarutbildning i Göteborg med en årlig intagning av 100 studerande samt för en tandteknikerskola och en tandsköterskeskola. Nettoytan uppgår till ca 15 200 m², varav ca 7 900 m² avses för en tandsjukvårdscentral.

Den 13 maj 1966 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att utföra nybyggnaden inom en kostnadsram av 52,5 milj. kr. och de till nybyggnaden hörande försörjningsåtgärderna inom en kostnadsram av 3,5 milj. kr., allt enligt prisläget den 1 april 1965. Kungl. Maj:t erinrade därvid om vad jag uttalat i den nämnda prop. 1966: 104 (s. 26) och vad riksdagens statsutskott anfört i utlåtandet 1966: 91 angående dels den uppskattning av kostnaderna som redovisas i ett byggnadsprogram, dels den tilltänkta upphandlingsformen, dels begränsning av kostnaderna för nybyggnaden. Byggnadsarbetena för nybyggnaden pågår och styrelsen räknar med att teknologidelen av nybyggnaden skall kunna tas i bruk till vårterminen 1968, vilket innebär att tandläkarutbildningen i Göteborg påbörjas en termin senare än vad som ursprungligen planerats, dvs. först innevarande vårtermin. I enlighet med de nämnda uttalandena söker styrelsen vid det fortsatta arbetet så långt som möjligt begränsa kostnaderna för byggnadsobjektet.

Utökning av panncentralen m. m. vid Chalmers tekniska högskola. I prop. 1966: 104 (s. 13) redogjorde jag bl. a. för huvudhandlingarna för en tillbyggnad till den befintliga panncentralen vid Chalmers tekniska högskola, inrymmande ställverk, transformatorer, kontor, verkstad samt personal- och förrådslokaler.

Kungl. Maj:t uppdrog den 15 april 1966 åt byggnadsstyrelsen att utföra tillbyggnaden samt vidtaga erforderliga åtgärder för högskolans värmeförsörjning inom en sammanlagd kostnadsram för utökning av panncentralen av 3,8 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1965. Vidare uppdrog Kungl. Maj:t åt styrelsen att utföra de till byggnadsobjektet hörande försörjningsåtgärderna inom en kostnadsram av 275 000 kr. och ombyggnad av ställverk m. m. för sektion E inom en kostnadsram av 250 000 kr., allt enligt prisläget den 1 april 1965.

I beloppet 3,8 milj. kr. ingick 60 000 kr. för förhyrning av en panna såsom provisorisk åtgärd under värmesäsongen 1966/67. Styrelsen fann emellertid senare att den mest ekonomiska lösningen på sikt var att inköpa en ny panna, för vilken styrelsen beräknat en kostnad av 160 000 kr.

I gällande investeringsplan har uppförts en kostnadsram för objektet av 5 540 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965. Byggnadsstyrelsen föreslår nu att i stället förs upp en kostnadsram av 4 060 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966, vilket motsvarar den nämnda kostnadsramen av 3,8 milj. kr. efter höjning med hänsyn till den allmänna byggnadskostnadsstegringen samt nyssnämnda kostnadsökning om (160 000 — 60 000 =) 100 000 kr. för inköp av en ny panna.

Försörjningsåtgärder inom Chalmers tekniska högskolas område. De i investeringsplanen uppförda ramarna för försörj-

ningsåtgärder avser ett flertal delobjekt. Byggnadsstyrelsen föreslår att dessa delobjekt slutredovisas var för sig på samma sätt som byggnadsföretagen. Av de åtgärder som omfattas av den i gällande plan uppförda kostnadsramen Försörjningsåtgärder inom Chalmers tekniska högskolas område av 11 795 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965 slutredovisar styrelsen delobjekt för 310 000 kr. Dessa objekt ingår sålunda inte i den föreslagna kostnadsramen per den 1 april 1966.

Ny- och ombyggnad för sektion M. Av de redogörelser för ifrågasvarande objekt vid Chalmers tekniska högskola som lämnades i prop. 1965: 104 (s. 26) och 1966: 104 (s. 15 och 28) framgår bl. a. att byggnadsprogrammet upprättats med utgångspunkt i den ökning av den årliga intagningen av studerande från 80 till 150 som genomförts enligt statsmakternas beslut i anledning av prop. 1960: 119 (SäU 1, rskr 327).

Sedan byggnadsstyrelsen redovisat huvudhandlingar för objektet, uppdrog Kungl. Maj:t den 21 juli 1966 åt styrelsen att utföra ny- och ombyggnaden med tillhörande försörjningsåtgärder. Byggnadsobjektet omfattar enligt huvudhandlingarna en sammanlagd nettoyta av närmare 14 900 m², vilket något understiger den programmerade nettoytan. Totalyta och volym uppgår för nybyggnadsdelen till 19 560 m² resp. 81 850 m³ och för ombyggnadsdelen till 8 725 m² resp. 37 120 m³. Härtill kommer en yta av ca 200 m² i den befintliga ritsalsbyggnadens källarvåning, som även i fortsättningen avses bli utnyttjad som elevverkstad. Vidare avses en oinredd vind i samma byggnad, som f. n. utnyttjas för examensarbeten (ca 210 m²), efter vissa inredningsarbeten även fortsättningsvis komma till användning för samma ändamål.

På grundval av byggnadsprogrammet hade styrelsen uppskattat byggnadskostnaden till 32,4 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1965. Den på huvudhandlingarna grundade kostnadsberäkningen slutade på 27,8 milj. kr. enligt samma prisläge, varav för nybyggnad 22,3 milj. kr. och för ombyggnad 5,5 milj. kr. I nämnda belopp ingår 1,5 milj. kr. för de förberedande arbeten som Kungl. Maj:t den 29 oktober 1965 uppdrog åt styrelsen att utföra. Kostnaderna för försörjningsåtgärderna i samband med byggnadsobjektet beräknade styrelsen till 1 625 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965. Den sammanlagda kostnadsramen, exkl. försörjningsåtgärder, uppgår enligt byggnadsstyrelsen — i prisläget den 1 april 1966 — till 29 300 000 kr.

Styrelsen räknar med att arbetena skall bli helt färdiga under hösten 1969. Vissa delar avses emellertid bli färdigställda tidigare.

Nybyggnad för sektion A m. m. Närmare redogörelse för denna nybyggnad, som är under uppförande och beräknas kunna tas i bruk successivt under hösten 1967 och våren 1968, lämnades i prop. 1965: 104 (s. 28). I mitt förslag till investeringsplan för innevarande budgetår (prop. 1966: 104 s. 22) förde jag upp en kostnadsram för objektet av 11 040 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965.

Lokaler för en datamaskincentral för utbildningens och forskningens behov har planerats bli förlagda till institutionsbyggnaden för matematiskt centrum (jfr prop. 1965: 104 s. 27). Sedan det visat sig att denna byggnad inte kunde bli färdig till våren 1967, då datamaskinen avsågs bli installerad, föreslog byggnadsstyrelsen den 28 mars 1966, att lokaler om 520 m² rumsyta skulle anordnas för datamaskincentralen genom underbyggnad av en gård vid nybyggnaden för sektion A. I överensstämmelse med förslaget uppdrog Kungl. Maj:t den 15 april 1966 åt styrelsen att utföra underbyggnaden inom en sammanlagd kostnadsram för nybyggnaden av 12 040 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1965. I enlighet med vad statsutskottet anfört i utlåtandet 1966: 91 (s. 7) har en kostnadsram av sistnämnda belopp också förts upp i den nu gällande investeringsplanen.

Kungl. Maj:t uppdrog vidare den 28 oktober 1966 åt byggnadsstyrelsen att inom en sammanlagd kostnadsram för nybyggnaden för sektion A av 16 445 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966 i överensstämmelse med en inom styrelsen upprättad promemoria utöka nybyggnaden med en våning samt anordna lokaler i nybyggnadens vindsvåning.

Slutligen uppdrog Kungl. Maj:t den 17 februari 1967 åt byggnadsstyrelsen att utföra nybyggnaden på grundval av ett av styrelsen i samråd med LUP-kommittén för Göteborg uppgjort förslag till användning av lokalerna. Efter utökningen omfattar nybyggnaden sammanlagt 8 240 m² nettoyta. Utöver de ursprungligen planerade lokalerna för sektion A om 4 970 m² nettoyta har sålunda genom den ovannämnda underbyggnaden av gården och genom den sist beslutade utökningen tillkommit sammanlagt 3 270 m².

Nybyggnad för botaniska institutionen. Till utbildningen i botanik vid universitetet i Göteborg intas f. n. 40 tvåbetygsstuderande per år. Utbildningen och forskningen i ämnet bedrivs i provisoriska lokaler.

Permanent lokaler för botaniska institutionen projekteras f. n. av byggnadsstyrelsen med utgångspunkt i ett byggnadsprogram som möjliggör intagning av 108 tvåbetygsstuderande per år (jfr prop. 1965: 141 s. 43 och 140) och 25 ettbetygsstuderande per termin i ämnet botanik samt 12 ettbetygsstuderande per termin i ämnet mikrobiologi. Kostnaden för byggnadsobjektet beräknades på grundval av byggnadsprogrammet till ca 8 750 000 kr.

Enligt av byggnadsstyrelsen redovisade huvudhandlingar omfattar nybyggnaden en nettoyta av 4 120 m² och en volym av ca 31 245 m³. Byggnaden avses bli uppförd inom det markområde vid botaniska trädgården i Göteborg som Göteborgs stad enligt ett av Kungl. Maj:t den 28 juni 1962 godkänt avtal överlätit till staten för ändamålet. Byggnadsobjektet kommer att bestå av ett sammanhängande byggnadskomplex, omfattande en institutionsdel i två resp. tre våningar och en kurslaboratoriedel i ett våningsplan, som får direkt förbindelse med institutionsdelens bottenplan. I omedelbar anslutning till institutionsdelen kommer att förläggas två växthus. På grundval av huvudhandlingarna har styrelsen beräknat kostnaden för nybyggnaden till 10 580 000 kr. och kostnaderna för tillhörande försörjningsåtgärder till drygt 1 milj. kr.

Kungl. Maj:t uppdrog den 4 november 1966 åt byggnadsstyrelsen att utföra projektering av nybyggnaden med tillhörande försörjningsåtgärder fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar, varvid Kungl. Maj:t föreskrev att det vid den fortsatta projekteringen skulle särskilt iakttagas, att kostnaderna för objektet skulle begränsas.

Styrelsen räknar med att byggnadsarbetena kan påbörjas under hösten 1967 och att nybyggnaden kan tas i bruk fr. o. m. höstterminen 1969.

Nybyggnad för zoologiska institutionen. På uppdrag av Kungl. Maj:t har byggnadsstyrelsen upprättat huvudhandlingar för en nybyggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Göteborg. Institutionen är f. n. förlagd till provisoriska lokaler. Nybyggnaden är dimensionerad för 100 tvåbetygsstuderande och 25 ettbetygsstuderande samt omfattar 4 865 m² nettoyta, 5 300 m² rumsyta och en volym av ca 32 900 m³. Den nya byggnaden, som planeras bli förlagd till norra delen av medicinarområdet, består av en höghusdel och en låghusdel med gemensamma souterrain- och bottenvåningsplan. Till souterrainvåningen kommer att förläggas vattenlaboratorium, djuravdelning, verkstäder m. m., medan bottenvåningen är avsedd för undervisning. I höghusdelen inryms tjänsterum och laboratorier för forskning i zoologi och zoofysiologi.

Kostnaden för objektet uppskattade byggnadsstyrelsen ursprungligen på grundval av byggnadsprogram till 11 410 000 kr. Sedan huvudhandlingarna färdigställts beräknar styrelsen numera kostnaden till 13 190 000 kr. Härtill kommer kostnaderna för försörjningsåtgärder, varav de för väg- och markarbeten beräknats till 630 000 kr. Byggnadsarbetena kan enligt styrelsen påbörjas i december 1967 och torde komma att ta i anspråk ca 20 månader.

Kungl. Maj:t har tidigare denna dag uppdragit åt byggnadsstyrelsen att fortsätta projekteringen av nybyggnaden fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar. Vid projekteringen skall särskilt iakttagas att de angivna kostnaderna skall nedbringas.

Stockholm

Ombyggnad för sektion B. Av min redogörelse i prop. 1966:104 (s. 17) framgår att lokaler om ca 3 000 m² rumsyta i byggnad IV inom tekniska högskolans område skall byggas om för institutionerna för anrikning och gruvbrytning vid högskolans sektion B. Kungl. Maj:t uppdrog den 2 december 1966 åt högskolans byggnadskommitté att på grundval av redovisade bygghandlingar utföra ifrågavarande ombyggnad inom en kostnadsram av 950 000 kr.

Om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m. En närmare redogörelse för detta objekt lämnades i prop. 1967:2 (bil. 5

s. 16). Av redogörelsen framgår att byggnaden, som med tillbyggnaden kommer att omfatta sammanlagt 1 300 m² rumsyta, i huvudsak är avsedd för den försvarsmedicinska forskningsenheten vid institutionen för fysiologi och medicinsk fysik vid karolinska institutet. Genom beslut tidigare denna dag har Kungl. Maj:t uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra byggnadsobjektet, för vilket kostnaderna beräknats till 2 415 000 kr. samt — för en kostnad av 85 000 kr. — de tillhörande försörjningsåtgärderna.

Nybyggnad för sektion A. Intagningskapaciteten i första årskursen vid sektion A vid tekniska högskolan i Stockholm skall läsåret 1967/68 ökas med 18 platser till 90. Vidare skall intagningsmöjligheterna vid sektion V läsåret 1970/71 ökas med 90 platser till 180 (jfr prop. 1965:141 s. 137, SU 173, rskr 411).

I 1963 års universitets- och högskolekommittés (U 63) specialutredningsdel (SOU 1965:12 s. 294) förutsattes att sektion V vid högskolan skulle få nya lokaler inom det område som nu disponeras av statens provningsanstalt. Sektionen skulle därutöver behålla vissa befintliga lokaler som utformats speciellt för dess behov. Sektion A skulle därefter kunna överta vissa efter sektion V lediga utrymmen. Sektion A:s återstående behov av ökade utrymmen med anledning av intagningsökningen och tillkomsten av en studieinriktning för samhällsbyggnad samt behovet av ersättning för de provisoriska lokalerna i f. d. seminariebyggnaden vid Riddargatan 5 förutsattes bli tillgodosett genom nybyggnad i anslutning till de befintliga lokalerna.

I sitt remissvar över U 63:s betänkande (jfr prop. 1965:141 s. 116) anmälde högskolans byggnadskommitté, att den funnit att provningsanstaltens område inte torde komma att friställas så snabbt som förutsatts. Kommittén hade därför undersökt andra alternativ att genomföra utbyggnaden. Enligt kommittén kunde sektion A relativt lätt frigöras från nuvarande lokaler. Vidare borde utbyggnaden för sektion V ske i anslutning till dess nuvarande lokaler. Kommittén hade funnit att den högskolan mycket närbelägna tomten för det s. k. östermalmsfängelset (kv. Domherren) synnerligen lämplig för en nybyggnad för sektion A. Utbyggnaden av sektion V skulle därigenom kunna ske i sektion A:s nuvarande lokaler och genom nybyggnader norr om sektion V:s nuvarande byggnader.

LUP-kommittén för Stockholm har godtagit ett lokalprogram för sektion A omfattande ca 8 200 m². Byggnadskommittén har i sitt förslag till byggnadsprogram för nybyggnaden i kv. Domherren tagit upp ca 7 150 m². Det resterande lokalbehovet är av sådan art att det lämpligen bör tillgodoses inom byggnaden för sektion V. Kostnaden för nybyggnaden för sektion A uppskattar byggnadskommittén till 13 385 000 kr.

För att nyssnämnda intagningsökningar skall kunna genomföras planenligt bör nybyggnaden i kv. Domherren enligt byggnadskommittén vara färdigställd i september 1969. Rivnings-, schaktnings- och grundarbeten bör vara utförda till februari—mars 1968. Byggnadskommittén beräknar kostnaderna för dessa förberedande arbeten, inkl. projektering, till 1,8 milj. kr.

Umeå

Nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m. Av den redogörelse som jag lämnat i prop. 1967:2 (bil. 5, s. 16) framgår att denna nybyggnad omfattar 2 115 m² rumsyta och har kostnadsuppskattats till 3 750 000 kr. Byggnaden innehåller förutom lokaler för universitetets förvaltning m. m. även vissa lokaler för studentkårens funktionärer m. m. Vidare inryms i byggnaden lokaler för Umeå datamaskincentral om 755 m². Genom beslut tidigare denna dag har Kungl. Maj:t uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra byggnadsföretaget.

Departementschefen

Universitet och högskolor byggs ut i mycket snabb takt. På grundval av de riktlinjer som dragits upp av statsmakterna (jfr senast prop. 1965:141, SU 173, rskr 411) bedriver LUP-kommittéerna och byggnadsstyrelsen ett omfattande utrednings- och projekteringsarbete i nära anslutning till universitetskanslersämbetets och övriga berörda organs planeringsverksamhet rörande den högre utbildningens och forskningens framtida omfattning och utformning.

I mitt förslag till investeringsplan för nästa budgetår har jag fört upp ett antal nya byggnadsobjekt. För samtliga gäller att byggnadsarbetena beräknas bli påbörjade under år 1967. Sedan erforderliga handlingar och kostnadsutredningar prövats av Kungl. Maj:t, räknar jag med att det skall bli möjligt att i höst föreslå att i investeringsplanen för nästa budgetår tas upp ytterligare ett antal objekt, för vilka byggnadsarbetena kan sättas igång under våren 1968.

I följande förslag till investeringsplan för nästa budgetår tas för varje objekt upp en kostnadsram och den medelsförbrukning som kan uppskattas med utgångspunkt i beräknade tidpunkter för byggstart och färdigställande.

Investeringsplan
(1 000-tal kr.)

Byggnadsobjekt	Kostnadsram		Medelsförbrukning			Byggstart	Färdigställande
	1.4.65	1.4.66	Faktisk t. o. m. 65/66	Beräknad för			
				66/67	67/68		
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Uppsala</i>							
Nybyggnad för övningslaboratorium för fysik och kemi	9 700	9 700	9 503	160	37		8.65
Nybyggnad för limnologi m. m.	3 210	3 210	3 130	80			6.65
Tillbyggnad för fysiologisk botanik	1 470	1 470	1 370	100			6.64
Försörjningsåtgärder	5 655 ¹	6 801 ²	2 801	2 500	1 500		successivt
Om- och tillbyggnad för universitetsbiblioteket	11 395	11 850	4 410	3 000	3 000	4.64	11.68
Tillbyggnad för växtbiologi ..	1 195	1 200	1 131	50	19		7.65
Ombyggnad av gamla institutionsbyggnaden för kemi	632	634	539	95			6.64
Ombyggnad av Gustavianum	855	855	530	275	50	11.64	12.66
Byggnadsarbeten vid Klubbans biologiska station ..	210	275	11	214	50	4.67	9.67
Nybyggnader på Artillerifältet, etapp I	29 250	21 000	1 124	6 000	10 000	6.66	4.68- successivt
<i>Lund</i>							
Nybyggnad för patologi	4 300	4 300	4 251	49		9.59	3.61
Nybyggnad för växtfysiologi	5 875	6 170	5 877	293		7.61	7.63
Tillbyggnader för fysik	9 390	8 995	8 278	400	300	6.63	10.64-10.65
Försörjningsåtgärder	14 511 ¹	17 316 ²	8 316	5 000	4 000		successivt
Nybyggnad för observatorium på Romeleåsen	765	750	600	110	40	1.65	9.65-8.66
Nybyggnad för anatomi och histologi	1 875	1 810	1 582	150	70	11.64	11.65
Nybyggnader för kemiskt centrum	72 250	76 250	27 639	20 000	15 000	10.64	9.65-4.69
Fastighetsförvärv	2 345	2 505	1 555	950			
Nybyggnad för bakteriologi m. m.	10 765	11 265	2 469	7 500	1 200	8.65	7.67
Nybyggnad för radiofysik ..	2 450	2 385	96	1 000	1 000	11.66	11.67
Tillbyggnad för fysiologi och medicinsk fysik	2 390	2 325	469	1 600	250	1.66	1.67
Nybyggnad för matematik m. m.	11 400	11 225	10 480	550	195	8.62	7.64
Nybyggnad för sektion E ..	17 675	17 610	16 523	900	180	5.63	7.64-7.65
Nybyggnad för sektion M ..	27 690	28 390	21 356	6 500	500	1.64	9.65-6.66

1	2	3	4	5	6	7	8
Nybyggnad för sektion A ..	9 325	8 340	7 687	500	150	2.64	12.64-7.65
Nybyggnad för sektion V ..	20 300	21 100	11 075	8 000	1 800	3.65	9.66-9.67
Nybyggnad för datamaskin- central		2 250			1 900	9.67	7.68
Fundament m. m. för konst- verk		300			300	8.67	11.67
<i>Göteborg</i>							
Nybyggnad för humanistiska fakulteten, etapp I	3 500	3 500	3 072	428		9.64	12.65
Försörjningsåtgärder för hu- manistiska fakulteten m. m.	520 ¹	660 ²	432	150	78		successivt
Byggnadsarbeten m. m. för zoologisk station på Tjärnö	650	670	279		300	9.67	4.68
Nybyggnad för odontologisk fakultet	52 500	55 265	4 460	15 000	15 000	6.65	12.67-7.69
Tillbyggnad för anatomi	1 435	1 505	36	1 300	169	4.66	3.67
Försörjningsåtgärder inom medicinområdet	4 157 ¹	4 238 ²	738	2 000	1 500		successivt
Nybyggnad för sektion K ..	24 000	24 000	22 016	1 100	800		färdig
Nybyggnad för övningslabo- ratorium för fysik	5 800	5 800	5 506	294			färdig
Nybyggnad för sektion V ..	31 720	32 770	10 150	5 000	10 000	11.63	10.65-12.68
Tillbyggnad för sektion E m. m.	5 600	5 600	4 816	750	34	6.64	11.65
Utökning av panncentralen m. m. vid Chalmers tek- niska högskola	5 540	4 060	981	500	2 000		successivt
Försörjningsåtgärder inom Chalmers tekniska högsko- las område	11 795 ¹	10 194 ²	6 694	2 000	1 500		successivt
Baracker på Råö för sektion E	195	195	168	27			färdig
Ny- och ombyggnad för sek- tion M	32 400	29 300	1 322	5 000	10 000	8.66	9.68-12.69
Hörsalsbyggnad vid Chalmers tekniska högskola	2 445	2 550	1 184	1 100	266	11.65	2.67
Nybyggnad för sektion A m. m.	12 040	16 445	2 595	6 000	5 000	11.65	4.68
Nybyggnad för botaniska in- stitutionen		10 900			4 500	8.67	4.69
Nybyggnad för zoologiska in- stitutionen		12 700			4 000	12.67	9.69
<i>Stockholm</i>							
Nybyggnad för övningslabo- ratorium för kemi m. m. för universitetet	7 345	7 345	7 046	200	99	5.61	6.63

1	2	3	4	5	6	7	8
Nybyggnad för botanik	8 225	8 185	7 918	200	67	2.63	12.64
Bostad åt trädgårdsmästare vid botaniska institutionen	114	116	108	8		11.64	9.65
Nybyggnad i kv. Mimer (Mimer I)	6 160	6 000	5 840	100	60		färdig
Förvärv av nybyggnad i kv. Mimer (Mimer II)	6 832	6 832	6 756	76			färdig
Ersättning till Skogs- och lantbruksakademien	2 825	2 825	2 200				
Försörjningsåtgärder för Frescatiområdet	4 338 ¹	4 847 ²	2 972	875	1 000		successivt
Om- och tillbyggnad för far- makologi	4 900	5 030	4 122	800	108	6.64	12.66
Försörjningsåtgärder inom karolinska institutets om- råde	1 836 ¹	2 212 ²	212	1 000	1 000		successivt
Tillbyggnad vid institutionen för fysiologi och medicinsk fysik	3 990	4 200	2 323	1 500	377	6.65	2.67
Nybyggnad av kurslaborato- rier för kemi vid tekniska högskolan	4 890	4 890	4 820	70		9.62	9.64
Tillbyggnad för elektronik ..	1 860	1 860	1 850	10		9.62	4.64
Nybyggnad för sektion M ..	20 040	20 515	15 844	4 000	550	9.63	7.66
Försörjningsåtgärder inom tekniska högskolans områ- de	5 913	6 030	3 838	1 300	370		successivt
Nybyggnad för sektion B ..	13 110	13 700	4 021	4 000	3 700	7.65	9.67
Ombyggnad för sektion K ..	470	485	326	20	15	11.65	5.66
Ombyggnad för sektion B ..	900	950		550	400	10.66	10.67
Inredning av vindsutrymme vid tekniska högskolan ..	310	325	76	10	15	2.66	5.66
Nybyggnad av simhallsan- läggning vid gymnastik- och idrottshögskolan	5 345	5 585	1 131	4 000	454	11.65	12.67
Om- och tillbyggnad för för- svarsmedicinsk forskning m. m.		2 415		300	1 500	5.67	7.68
Nybyggnad för sektion A, <i>delram</i>		1 000			1 000	10.67	9.69
<i>Umeå</i>							
Nybyggnad för anatomi och histologi	9 500	8 760	7 289	1 000	400	6.64	9.65
Nybyggnad för lu-block, etapp I	6 500	6 250	5 449	500	300	6.64	1.66
Nybyggnad för lu-block, etapp II	7 900	7 500	3 627	3 300	570	6.65	1.67
Nybyggnad för kemi-hufo ..	14 925	15 600	3 079	10 000	2 000	6.65	5.67

1	2	3	4	5	6	7	8
Nybyggnad för zoologi, genetik-hufo	4 190	4 390	426	3 400	560	3.66	4.67
Nybyggnad för fysiologi, botanik m. m. -hufo	16 150	16 240		5 000	9 000	1.67	8.68
Nybyggnad för bibliotek, samhällsvetenskap m.m. ...	25 520	26 800	1 128	11 000	12 000	6.66	7.68
Paviljongbyggnader	2 500	2 625	58	2 300	260	5.66	1.67
Försörjningsåtgärder	5 931 ¹	7 771 ²	3 771	2 000	2 000		successivt
Nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m.		3 750		700	2 000	4.67	7.68
Summa	663 694	705 666	313 481	164 844	136 493		
Erfarenhetsgrundad reduktion av medelsbehovet ..				34 844	6 481		
Beräknat medelsbehov				130 000	130 012		

¹ Beräknad medelsförbrukning t. o. m. 1966/67.

² Beräknad medelsförbrukning t. o. m. 1967/68.

För nästa budgetår har det, som framgår av förslaget till investeringsplan, visat sig möjligt att sänka eller behålla oförändrade ett antal av de för innevarande budgetår uppförda kostnadsramarna, vilka i förevarande förslag tagits upp enligt prisläget den 1 april 1965. De nu gällande ramarna har vidare i ytterligare ett antal fall endast behövt höjas för att anpassas till den allmänna byggnadskostnadsstegringen fram till den 1 april 1966. För sådana objekt — i fråga om vilka någon ytterligare höjning inte föreslagits — har jag i regel inte lämnat någon redogörelse i det föregående. I min fortsatta framställning kommer jag att behandla endast vissa objekt och hänvisar i övrigt till den lämnade redovisningen.

Enligt statsmakternas beslut i anledning av prop. 1967: 2 (bil. 5 s. 15, SU 20, rskr 63) har kostnadsramar förts upp i investeringsplanen för om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m. vid karolinska institutet samt för nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m. vid universitetet i Umeå.

Det av Kungl. Maj:t tidigare denna dag lämnade projekteringsuppdraget för *nybyggnaden för datamaskincentral i Lund* innebär att kostnaderna för nybyggnaden jämte tillhörande försörjningsåtgärder skall begränsas till 2 250 000 kr., dvs. med 700 000 kr. jämfört med det redovisade förslaget till byggnadsprogram. En följd härav torde bli att vissa utrymmen i den angränsande institutionsbyggnaden för matematik i Lund på sikt kan behöva disponeras för datamaskincentralens behov.

I förslaget till investeringsplan har jag med anledning av vad byggnadsstyrelsen redovisat fört upp en särskild kostnadsram av 300 000 kr. för *fundament m. m. för ett konstverk i Lund*.

Under rubriken Försörjningsåtgärder i Lund har jag i det föregående kortfattat redogjort för resultatet av förhandlingarna om samordning av energiförsörjningen i Lund. Det ekonomiska resultatet av förhandlingarna beror i stor utsträckning på den utveckling statens energiförbrukning kommer att få under avtalets giltighetstid, dvs. tjugufem år. Genom att en samordning av parternas energiförsörjning kommer till stånd och de ekonomiska fördelarna därav delas synes emellertid avtalskomplexet innebära vinster för alla tre parterna, dvs. staten, Malmöhus läns landstingskommun och Lunds stad. Jag finner sålunda att avtalen kan godtagas för statens del och avser därför att i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att godkänna dem. Medel för de anslutningsavgifter m. m. som blir aktuella har jag beaktat vid min beräkning av kostnadsramen för försörjningsåtgärder i Lund.

Genom utökningarna av *nybyggnaden för sektion A m. m. i Göteborg* har snabbt och till en relativt låg kostnad per m² rumsyta lokaler om sammanlagt ca 3 270 m² tillkommit. Härav avses ca 740 m² för datamaskincentralen i Göteborg medan resterande 2 530 m² planeras för matematiska institutionen och institutionen för informationsbehandling. Härutöver förutsätts att dessa institutioner även fortsättningsvis skall kunna disponera lokaler i f. d. Holtermanska sjukhusets byggnader om ca 2 650 m².

Tjänsterummen och undervisningslokalerna i nybyggnaden betraktas som gemensamma och fördelas mellan institutioner med hänsyn till befintliga och uppkommande behov. En fortlöpande avvägning kan sålunda göras mellan t. ex. sektion A:s och de två förenämnda institutionernas behov.

Då de berörda institutionerna genom tillkomsten av nyssnämnda utrymmen fått ett avsevärt lokaltillskott, har jag inte tagit upp institutionsbyggnaden för matematiskt centrum i förslaget till investeringsplan.

Vid den fortsatta projekteringen av nybyggnaderna för *botaniska och zoologiska institutionerna i Göteborg* skall kostnaderna enligt vad Kungl. Maj:t föreskrivit bringas ned. I förslaget till investeringsplan har jag fört upp preliminärt beräknade ramar i avvaktan på att kostnaderna för objekten kan beräknas på grundval av bygghandlingar. I den ram som jag fört upp för nybyggnaden för botaniska institutionen ingår också kostnaderna för de till nybyggnaden hörande försörjningsåtgärderna.

Det av tekniska högskolans i *Stockholm* byggnadskommitté framlagda förslaget till byggnadsprogram för *nybyggnad för sektion A* bereds f. n. Till frågan om kostnadsram för nybyggnaden avser jag att komma tillbaka. I avvaktan härpå har jag i förslaget till investeringsplan fört upp en delram av 1 milj. kr. för de rivnings-, schaktnings- och grundarbeten som planeras bli utförda i höst.

I syfte att göra en så långt möjligt realistisk beräkning av medelsförbrukningen under innevarande och nästa budgetår har jag — av skäl som jag närmare redogjorde för förra året i prop. 1966: 104 (s. 29) — i mitt förslag till investe-

ringsplan reducerat de sammanlagda medelsförbrukningarna med belopp som jag funnit rimliga med hänsyn till vunna erfarenheter. Jag har därvid utgått från att erforderliga medel skall kunna anvisas på tilläggsstat till riksstaten om detta visar sig nödvändigt för att den planerade byggnadsverksamheten skall kunna genomföras.

På grundval av mitt förslag till investeringsplan har jag gjort upp följande anslagsberäkning.

Anslagsberäkning

(1 000-tal kr.)

<i>Medelstillgång</i>		<i>Beräknad medelsförbrukning</i>	
Medelsreservation 30.6.1966	60 012	1966/67	130 000
Anslag för 1966/67	105 000	1967/68	130 012
Anslag för 1967/68 (förslag)	95 000		
	<hr/> Summa 260 012		<hr/> Summa 260 012

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor* för budgetåret 1967/68 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 95 000 000 kr.

Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.

Anslagsförslag m. m.

1965/66 Utgift	30 067 515	Reservation	8 816 111
1966/67 Anslag	45 500 000		
1967/68 Förslag	46 500 000		

Från detta reservationsanslag bestrids kostnader för inredning och utrustning av lokaler vid universiteten och högskolorna inom ecklesiastikdepartementets område samt vid vissa statliga institutioner inom skol- och kulturområdena.

De i det föregående under anslagsrubriken Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor omnämnda LUP-kommittéerna har till uppgift bl. a. att utarbeta utrustningsprogram, innefattande förslag till kostnadsramar, för samtliga läroanstalter på resp. ort och successivt överlämna dessa till utrustningsnämnden för universitet och högskolor som i sin tur är anslagsbegärande myndighet i utrustningsfrågor och som sedan har att efter statsmakternas bestämmande vidtagna erforderliga åtgärder för programmets förverkligande.

Vad gäller universitetsfilialerna i Linköping, Örebro, Karlstad och Växjö har utrustningsförslag utarbetats av organisationskommittéerna för högre utbildning på resp. ort.

Byggnadsstyrelsen resp. tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté har hand om den verksamhet som avser planering och upphandling av snickeri-inredningar (laboratorie- och hörsalsinredningar) samt el-armatur och möbler m. m.

Förevarande reservationsanslag är genom beslut av Kungl. Maj:t innevarande budgetår fördelat på följande sätt.

1. Byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté	18 500 000
2. Utrustningsnämnden för universitet och högskolor	26 000 000
3. Till Kungl. Maj:ts disposition	1 000 000
	Summa kr. 45 500 000

Medlen under p. 1 och 2 disponeras under innevarande budgetår enligt av Kungl. Maj:t fastställda inrednings- resp. utrustningsplaner.

Medlen under p. 3 är avsedda för sådana inrednings- och utrustningsobjekt som är av särskilt brådskande natur och som inte kunnat beaktas vid den ordinarie budgetbehandlingen.

Innan jag går in på de enskilda inrednings- och utrustningsobjekten, vill jag erinra om att jag vid min behandling förra året av detta anslag (jfr prop. 1966:

104 s. 61) — med anledning av framförda förslag om *indexmässig anpassning* av kostnadsramarna i inrednings- och utrustningsplanerna till förändringar i prisläget på samma sätt som gäller för byggnadsverksamheten — uttalade att jag avsåg att föreslå Kungl. Maj:t att uppdraga åt *riksrevisionsverket* att utreda hithörande spörsmål. Kungl. Maj:t lämnade den 13 maj 1966 ett sådant uppdrag, varefter verket redovisat en utredning i ämnet.

Riksrevisionsverket framhåller att det i hög grad kan diskuteras om det går att bortse från kvalitetsändringar hos sådana objekt som kommer i fråga under detta anslag. Standardhöjningar äger ständigt rum, varför verket anser sig starkt böra ifrågasätta möjligheterna att konstruera ett användbart index, som enbart speglar priskomponenternas inverkan utan att påverkas av de kostnadsförskjutningar som faller tillbaka på kvalitetsändringar. Vidare finner ämbetsverket att starka principiella invändningar kan resas mot en indexreglering av i synnerhet mindre poster under anslag på statsbudgeten.

Av de myndigheter, med vilka riksrevisionsverket samrått, ansluter sig *statskontoret* till verkets synpunkter. *Utrustningsnämnden* och *tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté* föreslår däremot att en indexreglering införs. Nämnden anser därvid att en uppräknig bör göras med ledning av statistiska centralbyråns partiprisindex, medan byggnadskommittén förordar att byggnadskostnadsindex följs. *Byggnadsstyrelsen* finner starka skäl tala för att det anslagssystem som tillämpas i fråga om byggnadsverksamheten även får giltighet i inredningsfrågor.

Universitetskanslersämbetet delar riksrevisionsverkets uppfattning att det av principiella skäl kan vara tveksamt att införa indexreglering av en inom statsbudgeten så relativt obetydlig post, som det här är fråga om. Ämbetet framhåller emellertid, att det är angeläget att köpvärdet för de av statsmakterna godtagna kostnadsramarna bevaras, och föreslår, att vederbörande myndigheter tills vidare utnyttjar nuvarande möjligheter att för förnyad prövning underställa Kungl. Maj:t sådana ramar, som på grund av prisstegringar inte är tillräckliga för att kostnaderna skall kunna täckas i ett slutligt upphandlingsskede.

Anslagsframställningar avseende nästa budgetår föreligger från *byggnadsstyrelsen*, *tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté* samt *utrustningsnämnden för universitet och högskolor*.

Byggnadsstyrelsen

För de flesta av de inredningsobjekt som tas upp av byggnadsstyrelsen i dess förslag till inredningsplan för nästa budgetår, föreslår styrelsen i varje enskilt fall en kostnadsram som skall täcka totalkostnaden för resp. objekt. I några fall har styrelsen funnit det lämpligare att föreslå delramar.

Styrelsen föreslår att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att besluta om höjning av ramar för inredningsobjekt enligt samma principer som tillämpas i fråga om kostnadsramar för byggnadsobjekt (jfr prop. 1966: 1 bil. 2 s. 31).

Vidare föreslår styrelsen, att för styrelsens inredningsverksamhet anvisas 17 milj. kr. för budgetåret 1967/68.

I följande sammanställning redovisas endast styrelsens förslag till nya och ändrade kostnadsramar. Beloppen har därvid förts upp i 1 000-tal kr.

Inredningsobjekt	Begärd ram eller begärd ändring av tidigare ram	Tidigare medgiven ram		Art av nu begärd ram	
		definitiv	delram	definitiv	delram
1	2	3	4	5	6
<i>Uppsala</i>					
Universitetsbiblioteket	+ 1 700		1 200	x	
Nybyggnader för medicinska fakulteten m. m.	+ 1 900		2 500		x
Universitetsfilialen i Örebro	+ 585				x
<i>Lund</i>					
Radiofysik	+ 70		280	x	
Kemiskt centrum	+ 2 300		6 000	x	
Nybyggnad för sektion V	+ 100		2 000	x	
Numerisk analys och datamaskincentral	+ 200			x	
Universitetsfilialen i Växjö	+ 340				x
<i>Göteborg</i>					
Tillbyggnader vid de medicinskt teoretiska institutionerna m. m.	+ 400		300	x	
Nybyggnad för odontologisk fakultet	+ 3 500		2 000	x	
Nybyggnad för sektion V	+ 1 600		2 000	x	
Nybyggnad för sektion A m. m. ..	+ 800		1 300	x	
Ny- och ombyggnad för sektion M	+ 2 600			x	
Nybyggnad för botaniska institutionen	+ 1 500			x	
Nybyggnad för zoologiska institutionen	+ 1 600			x	
Nybyggnad för institutionen för hygien	+ 800			x	
Universitetsfilialen i Karlstad	+ 360				x
<i>Stockholm</i>					
Riksarkivet	+ 450		850	x	
Universitetsfilialen i Linköping	+ 745			x	
Nybyggnad för riksinstitution i Sigtuna	+ 600			x	
Om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m.	+ 400				x
Dramatiska teatern	+ 300				x
<i>Umeå</i>					
Nybyggnader för zoologi m. m. -hufu	+ 1 675		1 500	x	
Universitetsbiblioteket	+ 1 500		500	x	
Nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m.	+ 175				x

Tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté

Vid beräkningen av de i byggnadskommitténs förslag till inredningsplan upptagna kostnadsramarna har kommittén förutsatt att dessa kommer att anpassas indexmässigt efter samma regler som tillämpas beträffande kostnadsramarna för byggnadsobjekten. Ramarna i förslaget är enligt kommittén att betrakta som totalramar.

I följande sammanställning av kommitténs förslag har beloppen uppförts i 1 000-tal kr.

Inredningsobjekt	Begärd ram eller begärd ändring av tidigare ram	Tidigare medgiven ram		Art av nu begärd ram	
		definitiv	delram	definitiv	delram
1	2	3	4	5	6
Nybyggnad för sektion M	+ 125	2 250		x	
Ombyggnad för sektion K	+ 10	180		x	
Nybyggnad för sektion B	+ 640		2 000	x	
Ombyggnad för sektion B	+ 360			x	
Omändring för sektion F	+ 140				x
Omdisposition för sektion F m. m. . .	+ 235			x	
Ombyggnad för institutionen för regleringsteknik	+ 60				x
Ombyggnad för centralverkstad m. m.	+ 80				x

Utrustningsnämnden för universitetet och högskolor

Utrustningsnämnden föreslår att den för nämndens verksamhetsområde avsedda anslagsposten för budgetåret 1967/68 beräknas till 37 milj. kr.

Med överlämnande av de skilda förslagen från LUP-kommittéerna och — vad gäller universitetsfilialerna — organisationskommittéerna för högre utbildning på resp. ort hemställer nämnden vidare — med utgångspunkt i kommittéernas förslag — om ändring av befintliga kostnadsramar eller införande av nya sådana i utrustningsplanen för nästa budgetår. Nämnden föreslår därutöver, att ramarna för vissa utrustningsobjekt, som enligt nämnden kan beräknas bli slutförda under budgetåret 1966/67, inte skall föras upp i planen för nästa budgetår.

I följande sammanställning redovisas nämndens förslag till nya och ändrade kostnadsramar. Beloppen har därvid uppförts i 1 000-tal kr.

Utrustningsobjekt	Begärd ram eller begärd ändring av tidigare ram	Tidigare medgiven ram		Art av nu begärd ram	
		definitiv	delram	definitiv	delram
1	2	3	4	5	6
<i>Uppsala</i>					
Universitetsbiblioteket	+ 500		400		x
Nybyggnader för medicinska fakulteten m. m., etapp I: Gemensam utrustning	+ 5 035		1 500	x	x
Apparatur m. m.					
Färgtelevisionsanläggning	+ 800				x
Universitetsfilialen i Örebro	+ 460				x
<i>Lund</i>					
Zoofysiologi	+ 870		500	x	
Bakteriologi m. m.	+ 510		1 640	x	
Mikrobiologi	+ 250				x
Livsmedelsteknologi	+ 200				x
Universitetsfilialen i Växjö	+ 260				x
<i>Göteborg</i>					
Preklinisk odontologisk utbildning m. m.	+ 765		610	x	
Nybyggnad för odontologisk fakultet	+ 6 000		4 000		x
Telefonväxlar vid universitetet	+ 165		190		x
Medicinskt teoretiska institutionerna, speciell forskningsutrustning	+ 500				x
Farmakologi	+ 275			x	
Bakteriologi och oral mikrobiologi ..	+ 400			x	
Nybyggnad för botaniska institutio- nen	+ 2 500			x	
Nybyggnad för zoologiska institutio- nen	+ 1 750			x	
Institutionen för hygien	+ 800			x	
Universitetsförvaltningen	+ 25				x
Universitetsfilialen i Karlstad	+ 270				x
Matematiskt centrum	+ 530			x	
Handelshögskolan, ombyggnad	+ 69			x	
<i>Stockholm</i>					
Sektion L	+ 800		300	x	
Riksarkivet	+ 250	4 250			x
Kungl. biblioteket	+ 710		750	x	
Universitetsfilialen i Linköping	+ 925				x
Fysik (övningslaboratorier) och fasta tillståndets fysik	+ 375			x	
Sektion F (byggnad III c)	+ 180				x
Sektion A	+ 200				x
<i>Umeå</i>					
Universitetsbiblioteket	+ 420		500	x	
Administration m. m.					x
Telefonväxel	+ 145		505		x
Samhällsvetenskap m. m.	+ 1 330		860 ¹	x	
Till Kungl. Maj:ts disposition	+ 3 000		1 000		x

¹ Inkl. tidigare medgivna ramar för geografi (210 000 kr.) och psykologi (200 000 kr.).

I det följande kommer jag att lämna en kortfattad redogörelse för endast vissa av de framlagda förslagen till nya och ändrade kostnadsramar. Såvitt gäller de ramförslag som avser utrustningsplanen redovisas därvid de olika LUP-kommitteernas motiveringar. Jag tillåter mig att i övrigt hänvisa till handlingarna i ärendet.

Uppsala

Universitetsbiblioteket. Den pågående om- och tillbyggnaden för Uppsala universitetsbibliotek skall enligt planerna genomföras i tre sammanhängande etapper (jfr prop. 1962: 91 s. 56 och 1963: 89 s. 4). Första etappen är numera färdigställd och övriga etapper beräknas bli successivt färdiga under tiden fram till november 1968. Byggnadskostnaderna för hela objektet har av byggnadsstyrelsen angetts till 11 850 000 kr. Den i gällande utrustningsplan uppförda delramen av 400 000 kr. föreslås av LUP-kommittén för Uppsala bli höjd till 900 000 kr. Av sistnämnda belopp beräknar kommittén bl. a. 225 000 kr. för teletekniska anläggningar, 210 000 kr. för brand- och tjuvlarmsanläggning, 88 000 kr. för rörpostanläggning, 173 000 kr. för flyttnings- och rengöringskostnader, 46 000 kr. för läsapparater, 77 000 kr. för bokbinderiverkstaden och fotoateljén samt 50 000 kr. för kontorsutrustning. Med hänsyn till att kostnaderna för brandlarmanläggning och flyttning är osäkra bör enligt kommittén kostnadsramen alltjämt betecknas som delram.

Byggnadsstyrelsen föreslår att den i inredningsplanen uppförda delramen av 1,2 milj. kr. för motsvarande inredningsobjekt ersätts med en totalram av 2,9 milj. kr. för samtliga byggnadsetapper.

Nybyggnad för medicinska fakulteten m. m., etapp I. Den första etappen av nybyggnader för bl. a. medicinska fakulteten uppförs f. n., som jag redogjort för i det föregående, på Artillerifältet i Uppsala. Etappen omfattar närmare 9 000 m² rumsyta och har kostnadsberäknats till 21 milj. kr. I gällande utrustningsplan är uppförd en delram av 1,5 milj. kr. för nybyggnaderna (jfr prop. 1966: 104 s. 36).

LUP-kommittén föreslår att nämnda delram i utrustningsplanen för nästa budgetår ersätts med en delram av 1,8 milj. kr. för gemensam utrustning och en definitiv ram av 4 735 000 kr. för apparatur m. m. Av delramen för gemensam utrustning avses för verkstäder och djurhus 680 000 kr. resp. 400 000 kr. samt för teletekniska anläggningar 435 000 kr. Inom ramen för apparatur m. m. upptas undervisningsutrustning för anatomi och histologi samt för medicinsk kemi till ett belopp av 900 000 kr. resp. 335 000 kr. ävensom för såväl forsknings- som undervisningsutrustning för fysiologi och medicinsk fysik samt för farmakologi till ett belopp av 2,1 milj. kr. resp. 1,4 milj. kr.

Den i gällande inredningsplan uppförda delramen av 2,5 milj. kr. för inredning av nybyggnaderna föreslås av byggnadsstyrelsen bli höjd till 4,4 milj. kr.

Universitetsfilialen i Örebro. Organisationskommittén föreslår att en delram av 460 000 kr. förs upp i utrustningsplanen för nästa budgetår. I detta belopp ingår bl. a. 60 000 kr. för ett språklaboratorium, 50 000 kr. för kalkylmaskiner, 55 000 kr. för teletekniska anläggningar och 50 000 kr. för audi-visuell utrustning. Vidare tas upp ett belopp av 100 000 kr. för ämnet fysik — som avses tillkomma hösten 1968 (jfr prop. 1967: 1 bil. 10 s. 222) — för att vissa beställningar skall kunna göras redan under nästa budgetår.

Byggnadsstyrelsen föreslår att en delram av 585 000 kr. förs upp i inredningsplanen.

Lund

Zoofysiologi. Kungl. Maj:t uppdrog den 25 november 1966 åt byggnadsstyrelsen att utföra ombyggnad av det s. k. Lab. M för ämnet zoofysiologis behov. Kostnaden för ombyggnaden, 680 000 kr., bestrids med anlåtande av det i staten för statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, beräknade beloppet för anordnande av tjänstelokaler m. m. (jfr prop 1966: 1 bil. 20 s. 42 och 47).

Lab. M har under en övergångstid använts för sektion M vid tekniska högskolan. Byggnaden, som är uppförd i anslutning till den zoologiska institutionsgruppens byggnad, planerades redan från början med tanke på att den senare skulle användas för denna institutionsgrupps behov (jfr prop. 1962: 1 bil. 10 s. 601). Genom ombyggnaden tillförs institutionsgruppen ca 1 835 m² rumsyta.

LUP-kommittén för Lund föreslår att den i gällande utrustningsplan uppförda delramen av 500 000 kr. (jfr prop. 1966: 104 s. 38) höjs till 1 370 000 kr. och därvid betecknas som definitiv. Vid sin beräkning av utrustningsbehovet har kommittén jämfört med utrustningskostnaderna för samma ämne i Uppsala, Göteborg och Umeå.

Bakteriologi m. m. I samband med att läkarutbildningskapaciteten i Lund fr. o. m. höstterminen 1967 ökas från 100 till 180 platser i de propeutiska ämnena (jfr prop. 1963: 142, SU 112, rskr 264) beräknas inflyttning i en nybyggnad om ca 4 750 m² nettoyta för bakteriologi m. m. kunna äga rum. Redogörelse för objektet lämnades i prop. 1965: 104 (s. 12 och 38) och 1966: 104 (s. 38). Kostnaden för nybyggnaden uppgår till 11 265 000 kr. Som framgår av prop. 1965: 104 (s. 12) skall denna och vissa andra kostnader i samband med byggnadens uppförande enligt gällande avtal delas lika mellan staten och Malmöhus läns landsting (jfr prop. 1957: 1 bil. 29 s. 9).

Vidare skall erforderlig inredning och utrustning enligt nämnda avtal anskaffas och bekostas av staten till den del som avser undervisning och forskning och av landstinget till den del som avser sjukvårdens behov.

I gällande utrustningsplan är uppförd en delram av 1 640 000 kr. för Bakteriologi m. m. LUP-kommittén föreslår efter bl. a. en jämförelse med kostnaderna för motsvarande ändamål vid universitetet i Göteborg, att ramen höjs till 2 150 000 kr. och därvid betecknas definitiv.

Mikrobiologi. Den 1 juli 1966 inrättades en professur i ämnet mikrobiologi vid universitetet i Lund. Ämnet är provisoriskt inrymt i nybyggnaden för växtfysiologi. LUP-kommittén har preliminärt uppskattat lokalbehovet för ämnet till ca 1 200 m² programyta. Kommittén anser det nödvändigt att redan nu vissa utrustningsresurser ställs till förfogande och föreslår att i utrustningsplanen förs upp en delram för mikrobiologi av 250 000 kr.

Livsmedelsteknologi. Enligt beslut av 1964 års riksdag (prop. 123, SU 111, rskr 244), skall en livsmedelsteknisk studieinriktning tillkomma inom sektion K vid tekniska högskolan i Lund. Vidare kommer den 1 juli 1967 en professur i livsmedelsteknologi att inrättas vid högskolan. Professuren avses bli knuten till en gemensam institution i Lund för utbildning och forskning i naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk kemi. En närmare redogörelse för dessa frågor har lämnats i prop. 1967: 1 (bil. 10 s. 271 och 273). LUP-kommittén för jordbrukets högskolor och LUP-kommittén för Lund har gemensamt föreslagit att i utrustningsplanen förs upp en delram för i första hand undervisningsutrustning av 200 000 kr.

Universitetsfilialen i Växjö. Organisationskommittén föreslår att i utrustningsplanen för nästa budgetår förs upp en delram av 260 000 kr. för filialen. I detta belopp ingår bl. a. 60 000 kr. för ett språklaboratorium, 50 000 kr. för kalkylmaskiner och 30 000 kr. för audiovisuell utrustning.

Byggnadsstyrelsen föreslår att en delram av 340 000 kr. förs upp i inredningsplanen.

Göteborg

Preklinisk odontologisk utbildning m. m. I gällande utrustningsplan är för preklinisk odontologisk utbildning m. m. uppförd en delram av 610 000 kr., varav 560 000 kr. avser undervisningsutrustning för ämnena anatomi, histologi, fysiologi och medicinsk kemi samt 50 000 kr. grundutrustning för forskning för ämnet anatomi (jfr prop. 1966: 104 s. 60). LUP-kommittén för Göteborg föreslår att delramen höjs till 1 375 000 kr. och därvid betecknas som definitiv. Kommittén upptar därvid för undervisningsutrustning — utöver nämnda belopp av 560 000 kr. — 150 000 kr. för farmakologi och 65 000 kr. för patologi. Vidare beräknar kommittén sammanlagt 600 000 kr. för grundutrustning för forskning för de nämnda sex ämnena.

I inredningsplanen för innevarande budgetår finns upptagen en delram av 300 000 kr. för tillbyggnader vid de medicinskt teoretiska institutionerna m. m. Byggnadsstyrelsen uppskattar de sammanlagda inredningskostnaderna för tillbyggnaderna, vilka motiverats med den prekliniska odontologiska utbildningens tillkomst, till 700 000 kr.

Nybyggnad för odontologisk fakultet. Redogörelse för ifrågavarande byggnads- och utrustningsobjekt lämnades i prop. 1966:104 (s. 9 och 44). Nybyggnaden, som planeras för klinisk tandläkarutbildning med en årlig intagning av 100 studerande, omfattar ca 15 200 m² nettoyta, varav ca 7 900 m² avser en tandsjukvårdscentral. Vidare inryms lokaler för en tandteknikerskola och en tandsköterskeskola. Byggnadskostnaderna beräknas uppgå till 55 265 000 kr.

I gällande utrustningsplan finns uppförd en delram av 4 milj. kr. för objektet. LUP-kommittén, som ännu inte funnit det möjligt att föreslå definitiv kostnadsram, föreslår att delramen höjs till 10 milj. kr. för att nödvändiga beställningar skall kunna göras under budgetåret 1967/68.

Byggnadsstyrelsen föreslår en höjning av den i inredningsplanen uppförda ramen av 2 milj. kr. för nybyggnaden till 5,5 milj. kr. Därmed kan enligt styrelsen den totala inredningskostnaden täckas.

Telefonväxlar vid universitetet. F. n. finns inom medicinska fakulteten vid universitetet i Göteborg en automatisk abonnentväxel av typ OS 400, som är utbyggd för 200 anknötningar. Med hänsyn till pågående utbyggnad inom medicinarområdet har LUP-kommittén bedömt en utökning av växelns kapacitet med 300 anknötningar erforderlig. En ytterligare utbyggnad av växeln till 800 anknötningar är möjlig och torde enligt kommittén kunna bli aktuell då expansionen inom området ytterligare fortskridit. Kostnaderna för en utökning av den befintliga växeln med 300 anknötningar har kommittén beräknat till 162 000 kr.

I gällande utrustningsplan finns redan uppförd en delram av 190 000 kr. för en telefonväxel för humanistiska fakulteten m. m. vid universitetet. Utrustningsnämnden föreslår — efter samråd med kommittén — att en delram av 355 000 kr. med benämningen Telefonväxlar vid universitetet förs upp i utrustningsplanen för nästa budgetår.

Farmakologi. För kompletteringsanskaffning av sådan utrustning som föranleds av att antalet medicine studerande i ämnet farmakologi fr. o. m. läsåret 1967/68 ökas från 115 till 160 (prop. 1965:140, SU 164, rskr 399), föreslår LUP-kommittén att en definitiv kostnadsram för farmakologi förs upp i utrustningsplanen med 275 000 kr. Av detta belopp avser 175 000 kr. undervisningsutrustning och 100 000 kr. grundutrustning för forskning.

Bakteriologi och oral mikrobiologi. Som jag nyss nämnt skall antalet nybörjarplatser för propedeutisk medicinsk utbildning i Göteborg ökas med 45 till 160 fr. o. m. läsåret 1967/68. Höstterminen 1967 kommer därjämte den i tandläkarutbildningen ingående kursen i allmän bakteriologi att ta sin början. Slutligen skall utbildning i oral mikrobiologi för odontologer påbörjas höstterminen 1969. Kommittén föreslår att i utrustningsplanen för nästa

budgetår förs upp en definitiv kostnadsram av 400 000 kr. Av detta belopp beräknar kommittén för utrustning för allmän bakteriologi — till följd av det ökade antalet medicine studerande och kursen i ämnet för odontologer samt därmed sammanhängande ökning av lärarpersonalen — 225 000 kr., varav för undervisningsutrustning 125 000 kr. och för grundutrustning för forskning 100 000 kr. För oral mikrobiologi beräknar kommittén utrustning — i huvudsak för undervisningen — för sammanlagt 175 000 kr.

Nybyggnad för botaniska institutionen. I det föregående har jag redogjort för ifrågavarande byggnadsobjekt. Av min redogörelse framgår att nybyggnaden, som omfattar en nettoyta av 4 120 m², planerats för en intagning av 108 tvåbetygsstuderande per år samt 25 ettbetygsstuderande i botanik och 12 i mikrobiologi per termin.

LUP-kommittén föreslår att i utrustningsplanen förs upp en definitiv kostnadsram av 2,5 milj. kr. för institutionen. Av nämnda belopp beräknar kommittén 770 000 kr. för allmän gemensam utrustning, varav 550 000 kr. för åtta klimatkammare. Vad beträffar övrig grundutrustning för utbildningen och forskningen har kommittén efter jämförelse med motsvarande ämnen vid universitetet i Stockholm och Umeå och med beaktande av att botaniska institutionen i Göteborg under den senaste femårsperioden tillförts utrustning för sammanlagt 490 000 kr. beräknat sammanlagt 1 730 000 kr.

Byggnadsstyrelsen föreslår en definitiv inredningsram för objektet av 1,5 milj. kr.

Nybyggnad för zoologiska institutionen. I det föregående har jag redogjort för denna nybyggnad, som dimensionerats för 100 tvåbetygsstuderande och 25 ettbetygsstuderande. Byggnadsobjektet omfattar en rumsyta av 5 300 m² och har av byggnadsstyrelsen kostnadsberäknats till 13 190 000 kr.

LUP-kommittén har vid sin bedömning av utrustningsbehovet för ifrågavarande objekt gjort en jämförelse med förhållandena vid motsvarande institutioner i Uppsala, Lund och Umeå. Kommittén föreslår att i utrustningsplanen för nästa budgetår förs upp en som definitiv betecknad kostnadsram för objektet av 1 750 000 kr., varvid kommittén har beaktat att institutionen sedan budgetåret 1961/62 tillförts inredning och utrustning för sammanlagt 1 276 000 kr.

En definitiv inredningsram av 1,6 milj. kr. för detta objekt bör enligt byggnadsstyrelsen föras upp i inredningsplanen.

Universitetsfilialen i Karlstad. För budgetåret 1967/68 föreslår organisationskommittén att en delram av 270 000 kr. förs upp i utrustningsplanen. Av detta belopp beräknar kommittén bl. a. 60 000 kr. för ett språklaboratorium, 50 000 kr. för kalkylmaskiner, 25 000 kr. för teletekniska anläggningar och 30 000 kr. för audiovisuell utrustning.

Byggnadsstyrelsen föreslår att i inredningsplanen för nästa budgetår förs upp en delram av 360 000 kr.

Matematiskt centrum. Beträffande byggnadsfrågan och frågan om lokaler för matematiska institutionen och institutionen för informationsbehandling vill jag hänvisa till den redogörelse som lämnats i det föregående för nybyggnaden för sektion A m. m.

LUP-kommittén, vars förslag avser institutionsbyggnaden för matematiskt centrum, föreslår att i utrustningsplanen för nästa budgetår förs upp en definitiv kostnadsram av 530 000 kr. för byggnaden.

Nybyggnad för sektion A m. m. I det föregående har jag redogjort för detta byggnadsobjekt vid Chalmers tekniska högskola, som enligt nu föreliggande planer skall innehålla lokaler för sektion A, matematiska institutionen, institutionen för informationsbehandling och Göteborgs datamaskincentral. I gällande utrustningsplan är uppförd en definitiv kostnadsram för sektion A av 1 milj. kr. Vidare är i gällande inredningsplan uppförd en delram för sektion A av 800 000 kr. och en delram för institutionsbyggnaden för matematiskt centrum av 500 000 kr.

Byggnadsstyrelsen uppskattar kostnaden för inredning av sektion A:s lokaler till 1 375 000 kr. samt kostnaden för inredning av lokalerna för matematiska institutionen och institutionen för informationsbehandling till sammanlagt 725 000 kr. Kostnaden för inredning av datamaskincentralens lokaler skall inte bestridas från förevarande anslag. För LUP-kommitténs utrustningsförslag avseende matematiskt centrum har jag nyss redogjort.

Stockholm

Riksarkivet. Nybyggnaden för riksarkivet på Mariebergssområdet i Stockholm består av dels en numera färdigställd bergrumsanläggning, dels en administrationsbyggnad, som är under utförande.

I gällande utrustningsplan är uppförd en definitiv kostnadsram av 4 250 000 kr., för vilken redogörelse lämnades i prop. 1965:1 (bil. 10 s. 613). Av ramen avser 3,4 milj. kr. inredning och utrustning av bergrumsanläggningen, 350 000 kr. utrustning av administrationsbyggnaden och 500 000 kr. flyttningskostnader. Utrustningsnämnden föreslår nu att ramen höjs med 250 000 kr. till 4,5 milj. kr. Av höjningen avser 50 000 kr. administrationsbyggnadens utrustning och 200 000 kr. flyttningskostnaderna. Då flyttningskostnaderna inte kunnat beräknas slutgiltigt föreslår nämnden att ramen betecknas som delram.

Nybyggnad för riksinstitution i Sigtuna. Redogörelse för den gemensamma riksinstitutionen för normalbegåvade barn med grava talskador samt för döva barn med beteendestörningar och vissa andra komplikationer, vilken planeras bli förlagd till Sigtuna, lämnades i prop. 1966:104 (s. 63) och 1967:1 (bil. 10 s. 402). Nybyggnaden har kostnadsberäknats till 5 620 000 kr.

Byggnadsstyrelsen, som räknar med att nybyggnaden skall vara inflyttningsklar till hösten 1968, beräknar att de totala inredningskostnaderna för objektet uppgår till 600 000 kr.

Universitetsfilialen i Linköping. Organisationskommittén föreslår att en delram av 925 000 kr. förs upp i utrustningsplanen för nästa budgetår. I beloppen ingår bl. a. 60 000 kr. för ett språklaboratorium och 100 000 kr. för kalkylmaskiner. För vart och ett av ämnena fysik och kemi tar kommittén upp 250 000 kr. för att vissa beställningar skall kunna göras under nästa budgetår.

Byggnadsstyrelsen föreslår att i inredningsplanen förs upp en delram av 745 000 kr., varav 75 000 kr. avser den tekniska högskolan.

Umeå

Universitetsbiblioteket. Av mina redogörelser för nybyggnaden för bibliotek, samhällsvetenskap m. m. i prop. 1966:2 (bil. 5 s. 22) och 1966:104 (s. 18) framgår bl. a. att biblioteksdelen omfattar något över 6 500 m² rumsyta. Byggnadsarbetena pågår och byggnadsstyrelsen räknar med att nybyggnaden i sin helhet skall kunna tas i bruk hösten 1968.

I gällande utrustningsplan finns uppförd en delram av 500 000 kr. för bibliotek och administration (jfr prop. 1963:1 bil. 10 s. 567). Från denna ram har kostnaderna för såväl inredning som utrustning av hyrda lokaler för universitetets förvaltning och biblioteket bestridits. Till bibliotekets hyrda lokaler har anskaffats inredning för 80 000 kr. och utrustning för 110 000 kr. Enligt LUP-kommittén för Umeå bör utrustning för ytterligare 425 000 kr. anskaffas. Kommittén föreslår att en definitiv kostnadsram av (80 000 + 110 000 + 425 000 =) 615 000 kr. för universitetsbiblioteket förs upp i utrustningsplanen.

För biblioteket finns i gällande inredningsplan uppförd en delram av 500 000 kr. Byggnadsstyrelsen föreslår en höjning av ramen till 2 milj. kr., som avses täcka det totala inredningsbehovet.

Administration m. m. I prop. 1967:2 (bil. 5 s. 16) har jag redogjort för en nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m. Enligt byggnadsstyrelsen beräknas byggnadsarbetena kunna påbörjas under våren 1967 och avslutas under hösten 1968.

Till hyrda lokaler för universitetsförvaltningen har av den i det föregående nämnda delramen av 500 000 kr. för bibliotek och administration anskaffats inredning för 53 000 kr. och utrustning för 157 000 kr. I samband med inflyttningen i nybyggnaden bör enligt LUP-kommittén ytterligare 95 000 kr. ställas till förfogande för utrustning. Den sammanlagda kostnaden för administration m. m. blir enligt kommittén således (53 000 + 157 000 + 95 000 =) 305 000 kr.

Byggnadsstyrelsen föreslår att i inredningsplanen för nästa budgetår förs upp en delram av 175 000 kr. för ifrågakvarande objekt.

Telefonväxel. I gällande utrustningsplan är för detta objekt uppförd en delram av 505 000 kr. Av ramen avser 140 000 kr. en telefonväxel som övergångsvis installeras i nybyggnaden för anatomi och histologi samt 365 000 kr. den preliminärt beräknade kostnaden för utbyte av denna växel mot en större

(jfr prop. 1966:104 s. 52). Växeln avses i ett första utbyggnadsskede få 500 anknytningar. Lokaler för växeln är projekterade i nybyggnaden för administration, datamaskincentral m. m. Kostnaden för utbytet beräknas numera — inkl. yttre och inre ledningar m. m. — bli 510 000 kr., varför LUP-kommittén föreslår att delramen höjs med (510 000 — 365 000 =) 145 000 kr. till 650 000 kr.

Samhällsvetenskap m. m. I gällande utrustningsplan är uppförd en delram av 450 000 kr. för Samhällsvetenskap m. m., en av 210 000 kr. för Geografi och en av 200 000 för Psykologi (jfr prop. 1966: 104 s. 52). LUP-kommittén föreslår att dessa delramar av sammanlagt 860 000 kr. ersätts med en definitiv ram av 2 190 000 kr. Ramen skulle därmed avse utrustningsbehoven för institutions- och undervisningslokalerna i nybyggnaden för bibliotek, samhällsvetenskap m. m. och i de nytillkommande paviljongerna. Redogörelse för dessa byggnadsobjekt lämnades i prop. 1966: 2 (bil. 5 s. 22) och 1966: 104 (s. 18).

De kostnader som ingår i den föreslagna ramen är

Gemensam utrustning

Samhällsvetarhuset	625 000	
Nya paviljongerna	210 000	
		835 000

Övrig utrustning

Statistik m. m.	305 000	
Socialhögskolan	100 000	
Psykologi	500 000	
Geografi	320 000	
Informationsbehandling	90 000	
Humaniora	40 000	
		Kr. 2 190 000

Den gemensamma utrustningen utgörs främst av audivisuell utrustning och teletekniska anläggningar. Övrig utrustning består av kontors- och undervisningsutrustning samt grundutrustning för forskning. I beloppen för psykologi och geografi har räknats med viss verkstads- och fotoutrustning som avses utnyttjas gemensamt för ämnena.

Departementschefen

Med utgångspunkt i de förslag till kostnadsramar för inredning och utrustning som jag redogjort för i det föregående har jag gjort upp följande förslag till inrednings- och utrustningsplaner för nästa budgetår. Jag vill härvid erinra om att kostnadsramarna för fem av de i gällande inredningsplan upptagna objekten höjts enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 december 1966 (jfr prop. 1966: 150 bil. 4, SU 160, rskr 385).

Inredningsplan

(1 000-tal kr.)

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidigare ram	Kostnadsram			Medelsförbrukning		
		definitiv ram	delram t. o. m. 30/6 1968	art ¹	t. o. m. 30/6 1966	beräkn. 1966/67	beräkn. 1967/68
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Uppsala</i>							
Universitetsbiblioteket	+ 1 700	2 900		2 b	224		
Nybyggnader på Artillerifältet, etapp I			2 500	1		900	2 100
Universitetsfilialen i Örebro m. m.	+ 350		350	3			
<i>Lund</i>							
Radiofysik		280		2 b			
Fysiologi och medicinsk fysik		325		1			
Bakteriologi m. m.		900		1			
Kemiskt centrum	+ 1 500		7 500	2 b	565		
Nybyggnad för sektion M		2 225		1	559	5 700	3 000
Nybyggnad för sektion A		1 200		1	707		
Nybyggnad för sektion V	+ 100	2 100		2 b	22		
Universitetsfilialen i Växjö	+ 200		200	3			
<i>Göteborg</i>							
Medicinskt teoretiska institutionerna	+ 50		350	2 b	4		
Nybyggnad för odontologisk fakultet	+ 2 500		4 500	2 b			
Nybyggnad för sektion V	+ 1 600	3 600		2 b	659		
Nybyggnad för sektion A m. m.	+ 500		1 800	2 b			
Seminarier för huslig utbildning		1 075		1	97	2 459	2 000
Ny- och ombyggnad för sektion M	+ 2 600	2 600		3			
Nybyggnad för botaniska institutionen	+ 1 400	1 400		3			
Nybyggnad för zoologiska institutionen	+ 1 500	1 500		3			
Universitetsfilialen i Karlstad	+ 200		200	3			
<i>Stockholm</i>							
Om- och tillbyggnad för farmakologi		700		1	108		

1	2	3	4	5	6	7	8
Tillbyggnad vid institutionen för fysiologi och medicinsk fysik		550		1	22		
Nybyggnad för sektion M ..		2 250		1	69		
Ombyggnad för sektion K ..		180		1	11		
Nybyggnad för sektion B ..	+ 500	2 500		2 b			
Nybyggnad av simhallsan- läggning vid gymnastik- och idrottshögskolan		195		1			
Riksarkivet	+ 250		1 100	2 b	32	3 500	3 900
Om- och tillbyggnad för för- svarsmedicinsk forskning m. m.	+ 300	300		3			
Nybyggnad för riksinstitution i Sigtuna	+ 600	600		3			
Universitetsfilialen i Linkö- ping	+ 300		300	3			
Ombyggnad för sektion B ..	+ 360	360		3			
<i>Umeå</i>							
Nybyggnad för anatomi och histologi		1 450		1	1 133		
Lu-blocket		2 325		1	843		
Nybyggnad för kemi-hufo ..		2 100		1	68		
Nybyggnader för zoologi m. m. - hufo	+ 1 000		2 500	2 b			
Samhällsvetenskap m. m.			2 600	1	14		
Universitetsbiblioteket	+ 1 000	1 500		2 b		5 000	7 000
Administration m. m.	+ 50		50	3			
<i>Till Kungl. Maj:ts disposition</i> (budgetåret 1966/67)		2 000		2 b			
<i>Till Kungl. Maj:ts disposition</i> (budgetåret 1967/68)	+ 2 000	2 000		3			
Summa	+20 560	39 115	23 950		5 137	17 559	18 000
		63 065			40 696		

¹ Art av kostnadsram för resp. objekt:

1. Av statsmakterna redan godtagen kostnadsram.
- 2 a. Förslag till förändrad kostnadsram (tidigare fastställd som definitiv ram).
- 2 b. Förslag till förändrad kostnadsram (tidigare fastställd som delram).
3. Förslag beträffande tidigare ej behandlad kostnadsram (ny kostnadsram).

Utrustningsplan

(1 000-tal kr.)

Utrustningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidigare ram	Kostnadsram			Medelsförbrukning		
		definitiv ram	delram t. o. m. 30/6 1968	art ¹	t. o. m. 30/6 1966	beräkn. 1966/67	beräkn. 1967/68
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Uppsala</i>							
Limnologi		1 400		1	1 160		
Universitetsbiblioteket	+ 450	850		2 b	98		
Nybyggnader på Artillerifältet, etapp I	+ 2 500		4 000	2 b	34	2 300	2 500
Tandem van de Graaff-accelerator		8 000		1	3 415		
Universitetsfilialen i Örebro m. m.	+ 460		460	3			
<i>Lund</i>							
Zoofysiologi	+ 300		800	2 b	1		
Systematisk botanik			500	1	325		
Bakteriologi m. m.	+ 510	2 150		2 b	84		
Ombyggnad av gamla tvätteribyggnaden och gamla köksbyggnaden vid Lunds lasarett		800		1	321		
Radiofysik		1 000		1			
Fysiologi och medicinsk fysik		550		1			
Kemiskt centrum		23 000		1	2 618	11 500	11 700
Telefonväxel			875	1	39		
Viss allmän utrustning			850	1	830		
Sektion F		6 800		1	3 832		
Sektion E		7 000		1	3 782		
Sektion M		9 000		1	2 288		
Sektion A		1 350		1	356		
Sektion V		6 000		1	131		
Mikrobiologi	+ 100		100	3			
Livsmedelsteknologi	+ 50		50	3			
Universitetsfilialen i Växjö ..	+ 280		280	3			
<i>Göteborg</i>							
Tjärnö marinzoologiska fältstation m. m.		150		1	26		
Preklinisk utbildning m. m.	+ 1 090	1 700		2 b	22		
Nybyggnad för odontologisk fakultet	+ 6 000		10 000	2 b	6		
Telefonväxel för humanistiska fakulteten m. m.			190	1	108		

1	2	3	4	5	6	7	8
Hörsalsbyggnader vid Chalmers tekniska högskola ..		620		1	303		
Telekommunikation		1 100		1	796		
Fysik (undervisningslokaler)		2 850		1	2 225		
Fysik, viss apparatutrustning m. m.			1 200	1	673		
Atomenergi			750	1	648		
Fysikalisk kemi (undervisningsutrustning)		710		1	381		
Kemi (forskning m. m.)		6 500		1	4 493		
Teknisk kemi		1 690		1	1 335		
Kemisk apparatteknik		2 210		1	2 500		
Värmeteknik och maskinlära		1 280		1			
Ny- och ombyggnad för sektion M		7 000		1	81	3 600	6 000
Sektion V		7 500		1	601		
Sektion A		1 000		1	4		
Telefonväxel vid Chalmers tekniska högskola			520	1			
Seminarier för huslig utbildning			1 015	1	182		
Botaniska institutionen	+ 2 500	2 500		3			
Zoologiska institutionen	+ 1 750	1 750		3			
Telefonväxel för medicinarområdet	+ 165		165	3			
Universitetsfilialen i Karlstad	+ 280		280	3			
Matematik och informationsbehandling	+ 150		150	3			
<i>Stockholm</i>							
Vissa lokaler i kv. Kungsten:							
Allmän utrustning		300		1	156		
Kvartärgeologi		300		1	179		
Analytisk kemi			400	1	358		
Telefonväxel för Frescatiområdet			800	1	76		
Farmakologi		1 400		1	13		
Tillbyggnad vid institutionen för fysiologi och medicinsk fysik m. m.		1 000		1	86		
Regleringsteknik		395		1	178		
Fysik (ombyggnad) vid tekniska högskolan		240		1	122		
Sektion M		7 500		1	701		
Mikrovågsteknik			150	1	47		
Ombyggnad för sektion K ..		380		1	60		
Vidareutbildning av universitetskemister		150		1	68	6 300	7 500

1	2	3	4	5	6	7	8
Reatorfysik		375		1	185		
Kärnkemi		500		1	346		
Matematisk fysik II		30		1			
Nybyggnad för sektion B ..		8 000		1	281		
Ombyggnad för sektion B ..		800		1			
Sektion L			300	1	15		
Telefonväxel vid tekniska högskolan			50	1			
Farmaceutiska institutet ..			925	1	842		
Riksarkivet	+ 250		4 500	2 a	2 989		
Kungl. biblioteket			750	1	502		
Sektion A	+ 100		100	3			
Universitetsfilialen i Linkö- ping	+ 515		515	3			
<i>Umeå</i>							
Mikrobiologi och klinisk bak- teriologi			1 800	1	1 450		
Farmakologi		1 830		1	1 166		
Hygien			300	1	174		
Djurlaboratorier:							
Övrig utrustning (grundut- rustning)		400		1	24		
Universitetsbiblioteket	+ 420	615		2 b	407		
Administration m. m.		305		2 b			
Vissa kliniker m. m. och spe- ciell forskningsutrustning .		1 538		1	1 274		
Anatomi och histologi		3 800		1	1 496		
Odontologisk utbildning m.m.		4 350		1	3 865		
Undervisningspaviljonger:							
Allmän utrustning		640		1	610		
Undervisningsutrustning (fysikämnenä)		1 110		1	990	6 300	6 300
Fysik (forskning m. m.) ..			180	1			
Lu-blocket		5 250		1	1 712		
Kemi-lufo		5 800		1	1 030		
Zoologi m. m. -lufo		5 450		1	31		
Radiofysik			250	1	234		
Pedagogik			35	1	34		
Geografi	+ 65	275		2 b	107		
Telefonväxel	+ 145		650	2 b	129		
Samhällsvetenskap m. m. ..	+ 520		1 000	2 b	137		
Psykologi	+ 150		350	2 b	133		
Vissa utredningskostnader ..		250		1			
Till Kungl. Maj:ts disposi- tion (budgetåret 1966/67)		1 000		2 b			
Till Kungl. Maj:ts disposi- tion (budgetåret 1967/68)	+ 1 000	1 000		3			
Summa	19 750	161 443	35 240		55 905	30 000	34 000
		196 683			119 905		

Vid beräkningen av de kostnadsramar för universitetsfilialen i Örebro m. m. som jag fört upp i förslagen till inrednings- och utrustningsplaner har jag också beaktat socialhögskolans behov.

Utrustningsramen för preklinisk utbildning m. m. i Göteborg har jag beräknat med beaktande av LUP-kommitténs förslag till kostnadsramar för farmakologi samt för bakteriologi och oral mikrobiologi.

I det föregående har jag redogjort för en av riksrevisionsverket gjord utredning om indexmässiga uppräknings- och utrustningsplaner. Även i anslagsframställningarna för nästa budgetår har förslag framlagts om sådan uppräkningsplan. Med hänsyn till bl. a. vad verket anfört har jag inte funnit mig böra biträda de framförda förslagen.

Genom beslut av Kungl. Maj:t har för budgetåret 1966/67 förts upp en särskild anslagspost under förevarande anslag av 1 milj. kr. till Kungl. Maj:ts disposition. Vidare har i de för innevarande budgetår gällande inrednings- och utrustningsplanerna tagits upp särskilda kostnadsramar, kallade Till Kungl. Maj:ts disposition, av 2 milj. resp. 1 milj. kr. I mina förslag till planer har jag fört upp samma belopp för nästa budgetår. Vidare räknar jag med att ytterligare 100 000 kr. nästa budgetår behövs till Kungl. Maj:ts disposition utöver de nämnda beloppen.

Som jag framhöll förra året i prop. 1966:104 (s. 61) äger byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté samt utrustningsnämnden för i princip varje objekt som tagits upp i inrednings- resp. utrustningsplanen — enligt de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t meddelar — i mån av behov utlägga beställningar intill högst det belopp som angetts som kostnadsram för objektet. De ifrågavarande myndigheterna kan vidare inom ramen för resp. anslagsposter — oavsett vid anslagsberäkningen förutsedd medelsförbrukning för de olika objekten — göra erforderliga utbetalningar. För nästa budgetår innebär det anförda bl. a. att byggnadsstyrelsen och byggnadskommittén samt utrustningsnämnden skall med utgångspunkt i de nu föreslagna planerna äga beställa inredning resp. utrustning för lokaler vid universitet, högskolor m. m. till ett sammanlagt belopp av (63 065 000 — 40 696 000 =) 22 369 000 kr. resp. (196 683 000 — 119 905 000 =) 76 778 000 kr., att gäldas tidigast under budgetåret 1968/69.

I inredningsplanen har jag räknat med en förbrukning av 17 559 000 kr. för innevarande budgetår och 18 milj. kr. för nästa budgetår. Vid ingången av budgetåret 1966/67 uppgick behållningen av de av byggnadsstyrelsen och byggnadskommittén disponerade medlen till 2 059 000 kr. För innevarande budgetår har

¹ Art av kostnadsram för resp. objekt:

1. Av statsmakterna redan godtagen kostnadsram.

2 a. Förslag till förändrad kostnadsram (tidigare fastställd som definitiv ram).

2 b. Förslag till förändrad kostnadsram (tidigare fastställd som delram).

3. Förslag beträffande tidigare ej behandlad kostnadsram (ny kostnadsram).

ytterligare 18,5 milj. kr. ställts till förfogande, varför styrelsen och kommittén disponerat 20 559 000 kr. För nästa budgetår bör $(17\,559\,000 + 18\,000\,000 - 2\,059\,000 - 18\,500\,000 =)$ 15 milj. kr. anvisas.

I mitt förslag till utrustningsplan har jag för innevarande och nästa budgetår räknat med en medelsförbrukning av 30 resp. 34 milj. kr. Vid ingången av budgetåret 1966/67 uppgick behållningen av de av utrustningsnämnden disponerade medlen till 6,6 milj. kr. Ytterligare 26 milj. kr. har för innevarande budgetår ställts till nämndens förfogande. För nästa budgetår bör $(30 + 34 - 6,6 - 26 =)$ 31,4 milj. kr. anvisas.

Med hänvisning till det anförda beräknar jag anslaget för nästa budgetår till $(0,1 + 15 + 31,4 =)$ 46,5 milj. kr., vilket innebär en ökning av medelstillsdelningen med 1 milj. kr. i förhållande till anslaget för innevarande budgetår.

Vid min beräkning i inrednings- och utrustningsplanerna av medelsförbrukningen under innevarande och nästa budgetår har jag strävat efter att nå en så god överensstämmelse som möjligt mellan medelsanvisning och medelsåtgång. Om verksamheten emellertid skulle få en större omfattning än som f. n. kan beräknas torde erforderliga medel kunna i annat sammanhang begäras på tilläggsstat till riksstaten.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.* för budgetåret 1967/68 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 46 500 000 kr.

Lånefonden för studentkårlokaler

Anslagsförslag m. m.

Denna fond tillkom genom beslut av 1963 års riksdag (prop. 1963:172, SU 212, rskr 405). Enligt kungörelsen den 23 april 1964 (nr 398) om lån för anskaffning av studentkårlokaler (ändrad 1966:185) kan lån från fonden utgå till studentsammanslutning vid universiteten och vissa högre läroanstalter för anordnande av studentkårlokaler samt — i vissa fall — bespishningslokaler för anställda och studerande. Beredande organ för frågor rörande lån från fonden är statens nämnd för samlingslokaler.

För innevarande budgetår har anvisats ett investeringsanslag av 5 milj. kr. Vidare får lån beviljas från fonden intill ett sammanlagt belopp av 8 milj. kr.

Statens nämnd för samlingslokaler föreslår att ett investeringsanslag av 5 milj. kr. anvisas för budgetåret 1967/68 samt att lån under nämnda budgetår skall få beviljas intill ett belopp av 10 milj. kr.

Nämnden anmäler vidare, att reservationen vid ingången av budgetåret 1966/67 var omkring 3 milj. kr. För utbetalning av lån under innevarande budgetår står således sammanlagt 8 milj. kr. till förfogande. Nämnden räknar med att detta belopp endast delvis kommer att tas i anspråk under innevarande budgetår. Däremot förutser nämnden att utbetalningstakten kommer att öka under budgetåret 1967/68.

Tekniska högskolans i Stockholm studentkår har anhållit att hela kostnaden för anordnande av lokaler för självstudier samt kårens kompendieverksamhet i samband med en tillbyggnad av det befintliga kårhuset skall bestridas av statsmedel. Vid högskolan står f. n. till de studerandes förfogande 15 s. k. studieceller (sammanlagt omkring 50 m²) i kårhuset. Det är enligt studentkårens mening önskvärt att ytterligare studieceller samt några större läsrum om sammanlagt ca 600 m² tillkommer. Lokalerna för kompendieverksamhet föreslås omfatta ca 200 m².

Högskolans byggnadskommitté framhåller i ett yttrande, till vilket *LUP-kommittén för Stockholm* anslutit sig, att de ifrågavarande studieutrymmena inte kan förläggas till högskolans lokaler utan att redan planerade lokalutökningar reduceras. Byggnadskommittén förordar därför att studielokalerna inryms i den planerade tillbyggnaden av kårhuset. *Samarbetsnämnden för LUP-kommittéerna* utgår för sin del från att studieutrymmen principiellt bör programmeras i samband med att program görs upp för biblioteken och att en förläggning av ifråga-

varande utrymmen till studentkårlokaler inte bör ske annat än i undantagsfall. Då högskolans generalplan inte medger någon ny- eller ombyggnad av biblioteket och då inte heller andra läsutrymmen kan disponeras vid högskolan, torde den föreslagna lösningen enligt nämnden bäst tillgodose det aktuella behovet. Även *byggnadsstyrelsen, statens nämnd för samlingslokaler* och *högskolans rektorsämbete* tillstyrker studentkårens ansökan.

Bespisningslokaler

Enligt statsmakternas förutnämnda beslut år 1963 ankommer det på staten att svara för att bespisningslokaler för anställda och studerande vid universitet och högskolor kommer till stånd med anlåtande av endast statliga medel. Som huvudprincip gäller, att ifrågavarande lokaler skall uppföras av den statliga myndighet som svarar för byggheten vid resp. läroanstalt. I vissa fall, bl. a. då sådana befintliga bespisningslokaler som ägs av en studentorganisation behöver byggas ut, skall ränte- och amorteringsfria lån kunna utgå för ändamålet.

Som jag redovisade i prop. 1966: 1 (bil. 10 s. 649) har ett till LUP-kommittéerna numera knutet arbetsutskott för bespisningslokaler haft till uppgift att i samråd med byggnadsstyrelsen, vederbörande universitets- och högskolemyndigheter och studentkårer samt representanter för den vid läroanstalterna anställda personalen upprätta förslag till lokalprogram för matsalar jämte därtill hörande erforderliga utrymmen för resp. universitetsorter (jfr även prop. 1963: 172 s. 277).

I oktober 1966 överlämnade samarbetsnämnden för LUP-kommittéerna en av arbetsutskottet utarbetad promemoria, »Universitetsrestauranger i funktion V», som bl. a. behandlar frågorna rörande huvudmannaskap för och drift av restaurangerna.

Arbetsutskottet anknuter i fråga om de ekonomiska villkoren för restaurangdriften till förslag till bestämmelser för den statliga personalförplägnaden som lagts fram av riksrevisionsverket. Enligt detta förslag skall staten bekosta bl. a. lokaler, viss inredning och utrustning, värme, vatten, lyse samt elkraft eller annan driftenergi.

Huvudman för restaurangverksamheten vid universitet och högskolor är i regel vederbörande studentkår. Kåren har därvid valt vitt skilda organisatoriska former. Erfarenheterna av verksamheten är — enligt vad arbetsutskottet kunnat bedöma — goda. Det statliga engagemanget i verksamheten har emellertid enligt arbetsutskottet väsentligt ändrat de förutsättningar som verksamheten byggt på. Nya intressenter har tillkommit. Staten är sålunda intressent både i egenskap av arbetsgivare för universitetspersonalen och i egenskap av bidragsgivare. Vidare kan personalen ställa berättigade krav på verksamheten. Dessa förändringar är emellertid enligt arbetsutskottet inte av den arten att de beprövade organisationsformerna måste helt överges. En anpassning till det förändrade läget måste dock ske. Detta bör enligt arbetsutskottet ske så att

former för statligt inflytande och kontroll skapas medan den direkta ledningen av verksamheten anförtros åt avnämarna, dvs. de studerande och universitetspersonalen. Några skiljaktigheter i administrativt hänseende mellan verksamheten vid de olika universitetsrestaurangerna bör i princip inte förekomma. Uppenbart är emellertid enligt arbetsutskottet att omfattningen och vidden av det statliga inflytandet och kontrollen kan göras beroende av arten och storleken av den statliga insatsen.

Enligt arbetsutskottet måste en efter förhållandena anpassad förvaltningsform skapas. Utskottet har — förutom entreprenadavtal — prövat olika associationsformer, såsom stiftelse, ekonomisk förening och aktiebolag, varvid aktiebolaget befunnits vara den lämpligaste organisationsformen. Stiftelsen kan dock enligt utskottet genom stiftelsestadgar byggas upp på ett för ändamålet tillfredsställande sätt.

Arbetsutskottet, som utgått från att huvudansvaret för de restauranger som anordnas av staten inte lämpligen kan överlämnas till annan än vederbörande studentkår, har utarbetat ett förslag till upplåtelseavtal för en planerad restaurang i Umeå. I avtalsförslaget har bl. a. tagits in de krav på uppbyggnad av ett aktiebolag som utskottet ansett nödvändiga. Enligt förslaget skall studentkåren åta sig att överlämna ansvaret för restaurangverksamheten till ett av kåren ägt aktiebolag med ett aktiekapital av lägst 250 000 kr. Bolagets styrelse skall bestå av sju ledamöter jämte suppleanter för dessa. Av ledamöterna skall enligt förslaget en utses i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer och två av företagsnämnden vid universitetet efter samråd med företagsnämnden vid socialhögskolan. De övriga fyra ledamöterna, av vilka en skall vara sakkunnig i restaurangfrågor och en ha allmän affärsekonomisk erfarenhet, föreslås bli utsedda av studentkåren.

Såvitt gäller de restaurangenheter som anordnas av studentorganisationerna föreslår arbetsutskottet att ränte- och amorteringsfria lån i princip endast skall beviljas av staten på villkor att organisationen förbinder sig att anförtro restaurangdriften åt ett särskilt bolag av angett slag.

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av statskontoret, riksrevisionsverket, försvarets intendenturverk, byggnadsstyrelsen, universitetskanslersämbetet, som överlämnat yttranden från berörda universitets- och högskolemyndigheter, skolöverstyrelsen, centrala studiehjälpsnämnden, samarbetsnämnden för socialhögskolorna, styrelsen för gymnastik- och idrottshögskolorna, samarbetsnämnden för LUP-kommittéerna, samarbetsnämnden för jordbrukets högskolor, som överlämnat yttranden från berörda högskolemyndigheter, statens nämnd för samlingslokaler samt Sveriges förenade studentkårer (SFS).

De flesta remissinstanserna tillstyrker arbetsutskottets förslag rörande subventioneringen av universitetsrestaurangerna.

Universitetskanslersämbetet finner det angeläget att universitetspersonalen tillförsäkras möjligheter att intaga måltider på samma villkor som övrig statsanställd personal och att de studerande likaså till lägsta möjliga kostnad får tillgång till lagad mat.

Statskontoret avstyrker däremot ytterligare subventionering av universitetsrestaurangerna, medan *riksrevisionsverket* inte motsätter sig att förstagångsanskaffningen av inventarier, porslin, lös köksutrustning m. m. bekostas av staten. Ersättningsanskaffning bör däremot enligt verket ankomma på restaurangbolagen.

Arbetsutskottets förslag i frågan om huvudmannskapet för verksamheten har i stort tillstyrkts av remissinstanserna. *SFS* stryker särskilt under att de studerandes organisationer också i fortsättningen bör vara huvudmän för verksamheten.

Flera remissinstanser tar upp frågan om valet mellan aktiebolags- och stiftelseformen för restaurangdriften. Bl. a. *rektorsämbetet vid Stockholms universitet* förordar stiftelsen som en lämpligare associationsform än aktiebolaget. *Samarbetsnämnden för jordbrukets högskolor*, som ifrågasätter om inte verksamheten bör tillåtas fortsätta i oförändrade förvaltnings- och organisationsformer vid de högskolor där de hittills visat sig lämpliga, tar avstånd från arbetsutskottets reservationslösa förordande av bolagsformen.

Rektorsämbetet vid Umeå universitet tillstyrker arbetsutskottets förslag endast under förutsättning att studerande och anställda vid universitetet får lika stor representation i det föreslagna bolagets styrelse.

Departementschefen

Lån från lånefonden för studentkårlokaler utgår f. n. till studentorganisation vid läroanstalt som avses i de numera upphävda bestämmelserna för naturastipendium och s. k. garantilån. Statens nämnd för samlingslokaler och *SFS* har lagt fram förslag av innebörd att — i likhet med vad som numera gäller beträffande studentbostadsstödet (jfr prop. 1965: 141 s. 147, SU 173, rskr 411) — lån skall kunna utgå för anordnande av lokaler för jämväl andra studerandegrupper som omfattas av studiemedelsförordningen. Jag ansluter mig till detta förslag. Kungl. Maj:t bör äga att meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Med hänsyn till de speciella omständigheter som anförts för att statligt stöd skall utgå för anordnande av studieutrymmen i en planerad tillbyggnad till kårhuset vid tekniska högskolan i Stockholm bör från förevarande lånefond — efter prövning av Kungl. Maj:t — kunna utgå ett räntefritt och stående lån motsvarande byggnadskostnaden för utrymmen av ifrågavarande slag om högst 600 m². Jag vill framhålla att jag i denna fråga utgått från den av samarbetsnämnden för LUP-kommittéerna redovisade principiella ståndpunkten, men att jag — liksom nämnden — med hänsyn till lokalförhållandena i detta speciella fall funnit det av studentkåren framlagda förslaget innebära att behovet av studieutrymmen tillgodoses på ett godtagbart sätt. Det ankommer på Kungl. Maj:t att pröva frågan om lokalernas fördelning på studieceller och större läsesalar i

samband med att byggnadsprogram för tillbyggnaden underställs Kungl. Maj:ts prövning.

Enligt statsmakterna beslut (prop. 1963:172, SU 212, rskr 405) svarar staten för kostnaderna för anordnande av sådana bespisningslokaler som behövs för personalen och de studerande vid universitet och högskolor. Jag har nyss redogjort för ett förslag om en utvidgning av statens åtagande på detta område, som lagts fram av ett till LUP-kommittéerna knutet arbetsutskott. Förslaget bygger i huvudsak på en av riksrevisionsverket till Kungl. Maj:t överlämnad utredning som f. n. bereds inom civildepartementet. Jag vill därför endast gå in på arbetsutskottets förslag i fråga om kostnaderna för den inredning och utrustning som anskaffas i samband med att de olika restaurangerna blir färdiga. Av samma skäl som jag i prop. 1963:172 (s. 267) anförde för att staten skall stå för kostnaderna för bespisningslokalerna bör staten också betala inrednings- och utrustningskostnaderna. Jag vill erinra om att staten svarat för dessa kostnader i fråga bl. a. om den nyligen uppförda personalrestaurangen vid tekniska högskolan i Stockholm och den matsal som inrymts i nybyggnaden i Frescati för kemiskt övningslaboratorium vid universitetet i Stockholm (jfr prop. 1962:91 s. 27 och 36 resp. s. 20 och 39).

De betydande kostnaderna för bespisningslokalerna medför givetvis att staten måste kräva att verksamheten bedrivs rationellt. En splittring på de olika kårerna bör därför undvikas. I stället bör enligt min mening målet vara att de olika restaurangheterna förs samman i en enda organisation på varje universitetsort. Självfallet bör också tillvaratagas alla möjligheter att bringa ned driftskostnaderna och därmed portionspriserna genom samverkan med annan bespisningsverksamhet.

I enlighet med vad arbetsutskottet anfört bör på grund av de ändrade förutsättningarna för verksamheten former skapas för statlig kontroll och statligt inflytande. Jag delar denna uppfattning men anser att såväl statens ansvar för att de anställdas berättigade intressen tillvaratas som de betydande kostnaderna för lokaler samt inredning och utrustning motiverar att staten får ett större inflytande i de organ som skall handha restaurangverksamheten än vad arbetsutskottet föreslagit. En överarbetning av arbetsutskottets förslag bör göras med hänsyn såväl härtill som till vad jag nyss anfört om en samordning ortsvis av verksamheten. Vidare bör närmare utredas under vilka former staten skall betala inrednings- och utrustningskostnaderna.

Resultatet av denna överarbetning bör ligga till grund för de villkor, som Kungl. Maj:t bör fastställa i samband med att lån beviljas för bespisningslokaler. Jag vill vidare framhålla att jag räknar med att staten bör kunna svara för en del av det rörelsekapital som behövs för verksamheten. Detta kapital är dock relativt obetydligt i förhållande till kostnaderna för lokaler samt inredning och utrustning. Till frågan om eventuell medelsanvisning för rörelsekapital torde jag få återkomma i annat sammanhang.

För innevarande budgetår äger Kungl. Maj:t bevilja lån för kår- och bespis-

ningslokaler intill ett sammanlagt belopp av 8 milj. kr. För nästa budgetår räknar jag med att byggnadsverksamheten för ifrågavarande ändamål kommer att minska. För att planeringen skall kunna bedrivas utan försening bör emellertid beslut om lån kunna fattas intill ett sammanlagt belopp av 10 milj. kr. Vid beräkningen av detta belopp har jag beaktat att lån för anordnande av de förutnämnda studieutrymmena vid tekniska högskolan i Stockholm samt för inredning och utrustning av bespisningslokaler bör få utgå från ifrågavarande lånefond. Medelsbehovet för nästa budgetår beräknar jag till 3 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) medge att under budgetåret 1967/68 får beviljas lån från lånefonden för studentkårlokaler intill ett sammanlagt belopp av 10 000 000 kr.

b) till *Lånefonden för studentkårlokaler* för budgetåret 1967/68 under statens utlåningsfonder anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

I N N E H A L L

	Sid.
Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål	3
Anslagsförslag m. m.	3
Departementschefen	4
Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor	5
Anslagsförslag m. m.	5
Departementschefen	16
Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.	23
Anslagsförslag m. m.	23
Departementschefen	35
Lånefonden för studentkårlokaler	43
Anslagsförslag m. m.	43
Departementschefen	46